

VČERAJ ŠTEVILNA PREDVOLILNA ZBOROVANJA

Pittoni in Kocman govorila v Nabrežini o nujnosti globalnega zakona o Slovincih

V nedeljo priredi PSI v Bazovici «ljudski praznik» - Govora Monfalcona in Spetiča na zborovanjih v dolinski občini - Zborovanja Slovenske skupnosti - Jutri prične PSDI volilno kampanjo

Za socialistično stranko so sinoči govorili v Nabrežini podpredsednik državnega sveta Arnaldo Pittoni, občinski odbornik Vittorio Caldi in kandidat Vojko Kocman. Arnaldo Pittoni je govoril o dosežkih delu delne uprave in o nekaterih zakonih ter drugih ukrepih, katere je PSI izsilila znotraj upravnih koalicij. Pittoni je nato podčrtal nekatera osnovna načela PSI glede reševanja vprašanj slovenske narodnostne skupnosti. Dejal je, da je bila PSI vedno za globalno rešitev vprašanj in da je zaradi tega tudi predložila v parlamentu zakonski predlog, ki ga je sestavil poslanc Fortunato v sodelovanju s slovenskimi predstavniki. PSI je zaradi tega proti politiki postopnosti in se zavzema, da deluje v okviru svojih pristojnosti tisti rešitvi vprašanj, ki jih je mogoče rešiti ob dobri politični volji.

V stopenjskih je govoril Vojko Kocman, ki je dejal, da se socialisti predstavljajo na volitvah z obširnimi programi, ki zajema razna področja gospodarstva, sporta, kulture, kmetijstva, šolstva, zdravstva itd. V vseh teh programih pa so upoštevane pravice in potrebe slovenske narodnostne skupnosti, kot jih je na delovnem kongresu stranke obrazložil pokrajinski odbornik Lucijan Volk.

Vojko Kocman je nadaljeval, da je oziroma, v katerem se vrše delne volitve, znano. Na eni strani imamo vnovič porajajoče se fašizem, ki nam priča v vsakodnevnih ničinah, da ta bitka še ni dokončno izvojevana in da bomo morali še odločno nastopiti. Ti pojavi so se zlasti pri nas pogostili. Vedno pogostejše smo pričeli skrunjenju in mazažu partizanskih spomenikov, kar je to pa prav primer spomenika v Nabrežini. Z druge strani pa se vedno obstaja Andrejčeva vlada, ki daje fašizmu moči in potuho. Kocman je poudaril, da je Andrejčeva vlada že v krizi in da se je PSI proti njej odločno borila.

V nadaljevanju svojih izjav je socialistični kandidat orisal doloceno dosežke PSI za Slovence v delnem svetu in v okviru krajevnih ustanov. Omenil je stalno slovenske rezervatorije in številne sestanke, ki jih je PSI v tej zvezi organizirala po vaseh. Končno je Kocman še govoril o delovnem urbanističnem načrtu in o obvezah socialistične stranke.

Sekcija PSI za vzhodni Kras bo priredila v nedeljo 10. junija v Bazovici «ljudski praznik», katerega delo otvorijo ob 10. uri. Ob 16. uri bo zaigrala godba iz Brega, nato pa bo nastopila folklorna skupina «Emona» iz Ljubljane. Ob 19. uri bodo govorili: poslanec Loris Fortunato, podpredsednik delnega sveta Arnaldo Pittoni in kandidat za izvolitve v delni svet Vojko Kocman. Od 20. do 24. ure bo ples z orkestrom The Robles.

Več volilnih shodov v dolinski občini

Ob prvi obletnici smrti Andreja Budala

Minilo je leto dni. In vendar ni so redki trenutki, ko pomislimo nanj kakor na nekoga, ki je med nami, kakor na draga prijatelja in vzornika, ki ga utegnemo srečati na tej ali oni prireditvi. Ker pa ga ne vidimo, se prav nič ne čudimo: nikoli ni slišeli v ospredje, morda je vselej ostajal kar se da ob strani, tih in skromen, resda zadnje čase že nekoliko betežen od let in bojev, toda bistrih od in jedke besede. Bili je pač to, kar smo lahko izrazili samo z njegovim imenom dr. Andrej Budal.

Minilo je leto dni, kar je umrl. Od kod torej ta občutek njegove prisotnosti med nami, se sprašuje Mar ni to pravi razlog njegove skromnosti in tiste odmaknjenosti, v kateri je preživel zadnja leta svojega težkega in ponosnega življenja? Zato je tako na njegovem odhodu odločno manj prijazni, kakor bi nas sicer. Ali na zbiranju ob občutku predsest in dejstva, da so njegove misli in želje, njegovi boji in njegovo delo še zmeraj živi in oplajajoči, pa nam tako njegova človeška smrt ni toliko pomembna?

Za marsikoga izmed nas, spriznjenega z večnimi zakoni narave, gotovo velja, da ob smrti dr. Andreja Budala ni občutil toliko žalosti kolikor ponosa, občudovanja in ponosa, saj je bilo njegovo življenje, prekinjeno v spoštujem tridesetdeset letu, življenje pravega boja, garanskega delavca in umetnika s širokimi obzorji. Tak je vselej stal pred nami, tak se nam še zmeraj kaže dr. Budal, pa naj še tako kritično sledimo njegovi življenjski poti od rojstnega 31. oktobra 1889 do tistega zadnjega jutra, ki mu ga je prinesel lanski 7. junij. V tem dolgem roku je vrsta poglavitih, ki so hkrati postale križevke pota slovenskega naroda, in v njih zasije podoba dr. Budala v vsej svoji pravi luči: naj bo to čas pisateljevanja in bežanja pri Gorški matici ob Bevkovi strani ali čas kazenskega premeščanja po italijanskih solah, naj bodo to svetla leta težkega povojnega boja za temeljne pravice naše narodne skupnosti ali prizadevanja

čini sta imela tržaška občinska svetlovalca KPI Fausto Monfalcone in Stojan Spetič. Slednji je v Prebenegu opozoril na vsa razpravljiva odmev naših delnih volitev. Podobne volitve na Siciliji so pomenile začetek prekrota na desno, ki so ga spremljali fašistični bombni atentati in stalno vključevanje MSI v javno življenje. Tokratne volitve v Furlaniji - Juljski krajini pa so, nasprotno, priložnost, da se temu naredi konec. Italija potrebuje dosledno antifašistično vlado, ki naj izvaja reforme. V takih pogojih bi se odprle boljše perspektive za reševanje odprtih vprašanj Slovencev, ki so prisotna v vseh predlogih (v delnem zboru in parlamentu) komunističnih predstavnikov. Spetič je obenem ocenil, da je Slovincem bilo škodljivo navezovanje neke slovenske grupacije na iskanje zavezništva z Andrejčevim in Sullom, ker je to pomenilo podporo desnemu centru. Dejstva so dokazala, da Slovenci lahko pričakujemo pozitivnih rešitev samo v demokratični politiki, ki naj se

DELODAJALCI SO PREKLICALI SKLENJENI SPORAZUM

Jutri bo ves dan stavkalo osebje zavarovalnih družb

Sklicane skupščine stavkajočih - Možne nove, še bolj zaostrene stavke

Jutri bodo ves dan stavkali uslužbenci zavarovalnih družb v Trstu in drugih krajih države. Stavko so oklicale sindikalne organizacije FILDA - CGIL, FNA in SNAP - CISL. Vzrok za stavko je zadržanje delodajalskega zbiranja lastnikov in upraviteljev zavarovalnic (ANPA), ki je najprej podpisalo načelni sporazum o osnovnih načelih nove delovne pogodbe, nato pa brez nobene razlage ta sporazum preklcalo in ga imelo za neveljavnega.

Pogajanja za sklep nove delovne pogodbe uslužbencev italijanskih zavarovalnih družb so se vlekle več mesecev, že od zimskih mesecev, spremljajo so jih stavke in vsedržavne manifestacije. Po končnem pritisku so zavarovalnice sprejele osnovne zahteve svojega osebja in podpisale 19. maja letni načelni sporazum o novi delovni pogodbi. Vsem je že bilo jasno, da bo ta sporazum ANA pozneje ratificirala. To pa se ni zgodilo, kljub temu da so bili dobili zavarovalnice začetni piki, da se zavarovalne premije za zasebna vozila ustrezno povišajo. O tem je, mimogrede povedano, prišlo do polemike med zadržnimi zavarovalnicami in zasebnimi zavarovalnimi družbami.

Kaj je predvideval načelni sporazum, ki so ga lastniki in agenti za-

varovalnih družb preklcali? Pred vsem ureditev normative, nadalje ureditev osebnih dohodkov. Za ta načelni sporazum so sindikalne organizacije žrtvovalle nekatere izmed svojih bistvenih zahtev, ki jih je zametala kompromisna rešitev. Naj omenimo predvsem to, da so se o dretki urejanju vprašani, ki nastajajo pri premeščanju iz ene zavarovalne agencije v drugo, sindikalne pravice, pravični razlog pri odstopu posameznega uslužbenca.

Kljub temu pa so agenti in lastniki zavarovalnih podjetij sklenili preklcali sporazum. Sindikalne organizacije so v svojem tiskovnem sporočilu ocenile to kot poskus razdvajanja uslužbencev, saj je znana pravnališnična politika agencij, da podeljuje posameznim in (seveda) bolj krotkim uslužbencem posebej «nagrade».

Zato se je včeraj sestal vsedržavni sindikalni svet uslužbencev zavarovalnih družb, ki bo pripravil spored še ostrejših nastopov. Jutrišnja stavka je, v tem pogledu, zgolj prvi korak in opozorilo delodajalcem.

Oubenem sklicujoči sindikati skupščine stavkajočih, da se osebje zavarovalnic pojasi nastali položaj. Bralce seveda opozarjamo, naj svoje obveznosti ali terjatve do zavarovalnic, anticipirajo na današnji dan ali prenesejo na prihodnji teden. Pri tem pa naj upoštevajo, da je še možnost novih stavkovnih nastopov, tudi nenapovedanih.

Seje konzult

Danes, 7. t.m. se bosta sestali rajonski konzultanti za Sv. Ivan in Sv. Soboto - S. Sergio. Seja rajonske konzulte za Sv. Ivan bo ob 20. uri na sedežu na Rotonda del Bo-schetto 3/F, seja rajonske konzulte za Sv. Soboto - S. Sergio pa bo ob 19.30 na sedežu na Istri istriški cesti št. 43.

Umrli msgr.

Edoardo Marzari

Včeraj dopolne je nenadoma umrl, po kratki bolezni, msgr. Edoardo Marzari, rojen v Kopru 18. oktobra 1905. Najprej je študiral pravo, potem pa se je odločil za duhovniški poklic in je dokončan višje teološke študije v Rimu. Poučeval je nato v maleni semenišči v Kopru in se lotil delovanja v tedanjih katoliških organizacijah.

V KRAITEM BO ZAČELA DELOVATI

Nova letalska turistična proga Rim-Reka-Zagreb

Namen večjih turističnih operaterjev je pritegniti italijanske turiste tudi v Hrvaško primorje

Med Italijo in Jugoslavijo bo v kratkem začela delovati še ena letalska proga. Povezovala bo Rim z Reko in Zagrebom. Pobudo za to progo je dala jugoslovanska letalsko podjetje JAT v sodelovanju z nekaterimi gospodarskimi organizacijami in reško občino. Namen te proge je, da bi privabila na jugoslovansko obalo italijanske turiste ne le iz obmejnih pokrajin, temveč tudi iz bolj oddaljenih krajev Italije.

V lanskem letu se je po vseh iz pristojnih virov mudilo v Jugoslavijo, zlasti pa v obmorskih krajih, okrog 790.000 italijanskih turistov za skupnih 2,5 milijona noč. Glede na zanimanje raznih italijanskih turističnih agencij pa predvidevajo, da se bo število italijanskih turistov v Jugoslaviji le-

SINOČI V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA

Prijeten zaključni nastop gojencev klavirskega oddelka

Glasbeni večer se enkrat dokazal kakovost naše glasbene šole

V mali dvorani Kulturnega doma so se sinoči predstavniki ljubiteljem glasbe mladi gojenci Glasbene matice na zaključni akademiji glasbene šole. To je že tretja po vrsti in je, kakor ostali dve, navdušila in prepričala občinstvo, ki se žal tudi tokrat ni odzvalo v takšnem številu, kakršnega si takšni glasbeni nastopi, ki zahtevajo dejansko leta in leta truda in poštvalnosti, upravičeno zaslužijo.

Sinoči so nastopile gojenke klavirskega oddelka iz šole profesorjev Erminija Ambrozija, Neve Merlak in Gjinirja Demarija, ki gredo ob 3. razreda, prekratno srednje šole, do 1. razreda višje šole. Glede na zahtevnost predstavljenih skladb sinočnjega pesteriga izbora glasbenih del od klasične in romantične do novejših avtorjev, so gojenke dokazale visoko stopnjo izvajalske spretnosti, zanesljivosti in temperamentnosti.

Prva je nastopila gojenka 3. razreda Barbara Opaka v Mozartovem «Allegro iz Sonate v F-duru». Iz nje šole so za njo nastopile še Veronika Terčelj (4. razred) z Beethovenovo «Sonato op. 10 št. 2 v F-duru», Ksenija Bras (5. razred) s Schubertovim «Improvviso v Es-duru» in Nidja Sivitz (5. razred) z Debussyjevo «Serenade of the Doll» in «Plesom snežink».

Od gojenk srednje šole so nastopile Tea Košuta (1. razred) s Chopinovo skladbo, Majda Terčon (2. razred) s skladbama Brahmsa in Mendelssohna, Jožica Lasič (2. razred) z Brahmsovo «Rapsodijo op. 79 v h-molu» in Nadija Kralj (3. razred) z Beethovenovo «Sonato op. 31, št. 2 v d-molu». Na koncu se je predstavila še Mojca Šiškovci (1. razred višje šole), ki je z lahkotno izvedbo zahtevnih skladb Liszta in Saint-Saensja še posebno navdušila občinstvo.

Vprašanja NSK na seji SKGZ

Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je na svoji zadnji seji posvetil pretežno del časa obravnavi vprašanj Narodne in knjižnice na osnovi poročil, ki sta jih o aktualnih problemih te naše pomembne znanstvene ustanove podala direktor prof. Samo Pahor in predsednik Stanislav Renko. NSK ne more ustrezno razviti svoje dejavnosti in prvi vrsti zaradi pomanjkanja prostorov, kar postaja sprida nagla naraščanja knjižnega fonda vedno bolj pereč problem, ki zahteva nujne rešitve. Drugo vprašanje je vprašanje pomanjkanja zadostnega števila strokovno usposobljenega kadra. Tazave so tudi gmotnega zračaja zlasti zato, ker so dotacije iz javnih sredstev namembno vezane in vodstvo NSK zaradi tega ne more z njimi razpolagati ustrezno svojim najnужnejšim potrebam. Razprava se je potem dotaknila tudi založniške dejavnosti NSK ter odnosov med NSK in referatom za raziskave pri SKGZ ter še nekaterih drugih manjših vprašanj. Izvršni odbor SKGZ je po razpravi, ki jo je povzel predsednik Boris Race, sprejel nekatere sklepe, ki naj postopno in v mejah možnosti zagotovijo čim bolj nemoteno poslovanje NSK.

Med nadaljnjim potekom seje so bili člani izvršnega odbora seznanjeni z vsebino doseženih razgovorov delegacije SKGZ z delničnimi delegacijami strank ustavnega loka, ki so imeli za osrednjo temo vprašanje globalne zaštite Slovencev v Italiji.

Sledila so še razna tekoča vprašanja, o katerih so poročali posamezni člani izvršnega odbora.

Motorni čoln so ukradli

Medtem ko so kraje najrazličnejših vozil, od kolesa do avtomobila, skoraj na dnevnem redu, se le redkokdaj dogaja, da bi tatove zamikal — čoln. In vendar je neznanec pred čoln zamikal ravno čoln «Fiume» z motorjem znamke «winconsins» vred, ki je bil zastavljen v barkovlanskem postreju. Včeraj se je namreč zgledal na policijskem komisariatu 27-letni Sergio Lussit iz Salite di Greta, star 19 let, pa je dobil zelo hude poškodbe in ga so nemudoma prepe-ljali v bolnišnico v predsmrtnem stanju.

Občina sporoča, da bo 10. t.m. občinski bazen «B. Bianchi» zaprt za občinstvo do 12. ure zaradi pokrajinskih tekmovalov v okviru mladinskih športnih iger.

Prispevki

Ob 1. obletnici smrti prof. Andreja Budala daruje družina 20.000 lir za Dišsko matico.

Mali oglasi

DRUŽINA s hišno pomočnico išče še stalno hišno pomočnico. Odlični odnosi, 140.000 lir mesečne plače, med polnletimi meseci na morju in v hribih. Pisati na: Casseta 44 SPI 31100 Treviso.

PODI IZ LESA IN MOQUETTE najboljše kakovosti. Opravljamo vsa dela v zvezi s postavljanjem, struženjem in lakiranjem. Ponudbe in predračuni takoj in brezplačno. Telefoni 75-19-43.

Včera, 6. junija, 7. junija ZORICA

Sonce vzide ob 4.16 in zatone ob 19.51 — Dolžina dneva 15.35 — Luna vzide ob 11.33 in zatone ob 00.00. Jutri, PETEK, 8. junija MEDARD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 24,5 stopinje, najnižja 20,5, ob 19. uri 22,5 stopinje, zračni pritisk 1017,5 ustenjen, veter 4 km na uro vzhodni, vlaga 85 odstotka, dežja 2,1 mm, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 6. junija 1973 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 71-letni Bruno Rofa, 76-letna Luigia Schugoffsky-Povh, 84-letni Francesco Zaccagnina, 49-letni Arduino Marcon, 73-letni Primino Caraboni, 28-letni Candido Marelli, 58-letna Maria Angela De Mejo vd. Costanza, 77-letna Stefania Zotter pr. Comel, 84-letni Ferdinando Peritz, 68-letna Filomena Marraffa vd. Lamen-dola, 91-letna Angelica Duma.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo Ul. Bernini 4; Al. Castoro, Ul. Ca-vana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Vielmetti, Trg Borsia 12; Centauro Ul. Rossetti 33; Alla Madonna di Mare; Largo Piave 2; Sant'Anna Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec).

SINOČI V VERDIJU

Koncert pianista Alfreda Brendla

Za Claudiom Arrauom je nastop pianista Alfreda Brendla poskrbel sinoči v občinskem gledališču Verdi za drugo predvideno solistično izjemo v koncertnem vencu letošnje spomladanske simfonične sezone Dunajski pianist je tržaško občinstvo pogostil s sporedom, ki je predvsem številnim Beethovenovim oboževalcem obetel dokajšen užitek, je pa bil sicer po svojem umetnostno zgodovinskem in slogovnem obsegu le nekoliko prestrujen.

Začel se je s Haydnovo sonato v c-duru št. 58, ki po eni strani poslušalca preseneča s svojim u-vodnim stankom Andante con espressione, saj razkriva eno pianistično manj običajnih Haydnovih potez, namreč bolečo zamisljenost in drhtečo izrazno napetost, a po drugi strani nudi izjajcaju priložnost, da prikaže eno dragocnejših odlik svoje igre: tehnično do potankosti izdelano nenadno prehajanje od ostrih in prozornih sforzatov k najnežnejšim, komaj slišnim pianissimom, kar se izrazno gosti v ozračje dialektično razpete poduhovitosti, ki ji pa si sicer strogo klasičistično tolmačenje odmerja ožje, slogovno ustreznje-še razvorne razseženosti.

Ob vsem tem pa menimo, da je bilo to brzdjenje pri naslednji skladbi, Schubertovi sonati v g-duru iz opusa 78, le malce prezgodrno. Hkrati z Brendlovo že po naravi žilavo in živčno odrezavo igro ni pustilo sočnim harmonijam in zadržano nežnim melodijam, da se do kraja izpoljejo. Posebej velja jo take pripombe prednašnju dramatičnih zvočnih ozponov, ko tudi zglebna zbratost in pogljoblost, ki ju občudujemo pri Brendlovih pianissimih, popustita, a z njima izrazna polnokrenost. Vsekakor pa velja jo v veliko manjši meri o-be-m Beethovenovima sonatama (slo-viti Patetični in nič manj lepi so-nati iz opusa 110 v as-duru), ki sta izpolnili drugi del sporeda. Vendar si ob slogovno še tako do-ganjanem prednašanju in filološko skrbnem in dovršenem tolmačenju nismo mogli kaj, da bi nas kdaj pa kdaj ne prešinili trpih ladi akademizma.

Ravel Kodrič

ZADNJA VEST

Smrtna nesreča nad Montebellom

Ob zaključku redakcije: Okrog 1. ure po polnoči je pri vzhodu v predor nad Montebellom prišlo do hude prometne nesreče, pri kateri je pri priči izgubila življenje 20-letna Andreina Sluga po rodu iz Kopra, sicer pa stanujoča v Ul. Lussippico 5, njen sopotnik Pier Paolo Stefani iz Salite di Greta, star 19 let, pa je dobil zelo hude poškodbe in ga so nemudoma prepe-ljali v bolnišnico v predsmrtnem stanju.

Avto, fiat 850 ki ga je vozila Andreina Sluga, se je iz še nez-nanih razlogov z vso silo zaletel v zid ob začetku predora in se popopoloma razbil. Na kraji strasne nesreče so morali prihiteti gasilci, da so lahko iz razbitin potegnili truplo že mrtve Andreine in hudo ranjenega Stefania.

Občina sporoča, da bo 10. t.m. občinski bazen «B. Bianchi» zaprt za občinstvo do 12. ure zaradi pokrajinskih tekmovalov v okviru mladinskih športnih iger.

Prispevki

Ob 1. obletnici smrti prof. Andreja Budala daruje družina 20.000 lir za Dišsko matico.

Mali oglasi

DRUŽINA s hišno pomočnico išče še stalno hišno pomočnico. Odlični odnosi, 140.000 lir mesečne plače, med polnletimi meseci na morju in v hribih. Pisati na: Casseta 44 SPI 31100 Treviso.

PODI IZ LESA IN MOQUETTE najboljše kakovosti. Opravljamo vsa dela v zvezi s postavljanjem, struženjem in lakiranjem. Ponudbe in predračuni takoj in brezplačno. Telefoni 75-19-43.

Včera, 6. junija, 7. junija ZORICA

Sonce vzide ob 4.16 in zatone ob 19.51 — Dolžina dneva 15.35 — Luna vzide ob 11.33 in zatone ob 00.00. Jutri, PETEK, 8. junija MEDARD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 24,5 stopinje, najnižja 20,5, ob 19. uri 22,5 stopinje, zračni pritisk 1017,5 ustenjen, veter 4 km na uro vzhodni, vlaga 85 odstotka, dežja 2,1 mm, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 6. junija 1973 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 71-letni Bruno Rofa, 76-letna Luigia Schugoffsky-Povh, 84-letni Francesco Zaccagnina, 49-letni Arduino Marcon, 73-letni Primino Caraboni, 28-letni Candido Marelli, 58-letna Maria Angela De Mejo vd. Costanza, 77-letna Stefania Zotter pr. Comel, 84-letni Ferdinando Peritz, 68-letna Filomena Marraffa vd. Lamen-dola, 91-letna Angelica Duma.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo Ul. Bernini 4; Al. Castoro, Ul. Ca-vana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Vielmetti, Trg Borsia 12; Centauro Ul. Rossetti 33; Alla Madonna di Mare; Largo Piave 2; Sant'Anna Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec).

PD IGO GRUDEN - NABREŽINA

NASTOP GOJENCEV ŠOLE GLASBENE MATICE

V soboto, 9. junija 1973 ob 21. uri v prosvetni dvorani v Nabrežini

Vljudno vabljeni! Vstop prost!

OSNOVNA ŠOLA SV. FRANČIŠKA

vabi vse, ki so na katerikoli način prispevali k postavitvi kipa D. Ketteja, na svečano od-kritje, ki bo v soboto 9. t. m. ob 10. uri.

48 v soboto, 9. t.m. v kulturnem domu, ob 21. uri:

FILMOV

ALJOŠE ZERJALA

vstop prost!

Šolske vesti

Osnovna šola v Bazovici vljudno vabi na razstavo ročnih del in risb dne 10. junija 1973. Razstava bo od-prta ob 9. do 13. ure in od 16. do 20. ure.

Osnovna šola na Repenturbo v kratkem praznovala 100-letnico svoje-ga obstoja in bo ob tej priliki šola poimenovana po velikem slovenskem in še posebej primorskem pesniku Alojzu Gradniku.

Ob tej slovesnosti bodo v šolskem poslopiju odkrili tudi kip tega pri-ljubljene umetnika slovenske besede, ki bo spominjal sedanj in bo-dajo mladi rod na njegove zasluge.

Ker je postavitev kipa povezana s precejšnjimi stroški, se obrača odbor Društva staršev osnovne šole na Re-penturbo na vsve občane in na ostale dobrotnike, da po svojih močeh pom-a-gajo uresničiti to zamisel.

Združjenje staršev

Prosveta

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu bo zaključilo letošnjo sezono s kratkim koncertom v soboto, 9. ju-nija ob 20.30 uri v veliki dvorani Slovenske prosvete v Ul. Dorizeti 3. Na prošnjo društva bo nastopil komorni zbor pod vodstvom Ubalda Vrabca ter bo zapel izbor pesmi. Po tem koncertu bo v istih prostorih družabno srečanje.

Razstave

Jutri ob 20.30 bo v domu «Jakoba Ukmarja» v škvednu otvoritev raz-stave o «skedenjskem kruhu».

Zadruha «Naš Kras» vabi na otvo-ritev slikarske razstave Silvestra Go-dine, ki bo v soboto, 9. junija ob 20.30 v Kraški galeriji v Velikem Reprnu.

V občinski galeriji na Trgu Unije razstavlja tržaška slikarka Anna Ma-ria Vitte.

V galeriji «Forum» v Ul. Coroneo 1 je odprl razstavo svojih del sloven-ski slikar Andrej Jemelc.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je odprla razstavo svojih del slikarka Otty Stock.

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, razstava, na kateri bodo raz-stavljena dela 24 sodobnih nemških grafikov.

V Prešernovi hiši v Kranju raz-stavlja tržaški likovnik Demetrič Čej, ki si deli galerijo Gorenskega mu-zeja s Pavlom Zamarijem. Razstava bo trajala do 24. junija, nakar bo Demetrič Čej odprl 27. junija razsta-vo v Mestni galeriji Piran.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Beneški izseljenci v Švici in letošnje deželne volitve

Na sestanku v Winterthuru so grajali stališče dežele, ki je odklonila povračilo potnih stroškov izseljencem za potovanje v Italijo na volitve - Govorila sta poslanec Lizzero in Ado Kont

Precej živahna je volilna propaganda med izseljenci v Švici. Naši furlanski izseljenci so zelo razjarjeni zaradi dejstva, da jim je deželna uprava odklonila zahtevo naj se jim povrne vsaj potni stroški, ko bodo prišli voliti za obnovo deželne sveta Furlanije - Julijske krajine. Tako se je zbralo 1. junija 1973 na zborovanju v Winterthuru približno 150 izseljencev v hotelu "Casino". Zborovanje, katerega se je udeležil poslanec komunistične partije Lizzero iz Vidma, je organiziralo združenje ALEF. Lizzero je govoril prirotno o sedanjem kritičnem položaju v Italiji, o povišanju cen, o nevarnosti fašizma, še posebno pa je orisal probleme naše dežele. Govoril je o tem, kar je bilo napravljenega in kaj bi bilo lahko napravljeno, če bi obstajala dobra politična volja s strani voditeljev deželne uprave. V prvem deželnem načrtu za gospodarski in socialni razvoj je bilo predvideno, da ustvarijo 30.000 novih delovnih mest in zato povrnitev v domovino 15.000 izseljencev, kar se ni zgodilo. Resnica je, da se je izseljevanje nadaljevalo in da imamo sedaj v deželi 64.000 delovnih mest manj, kot pred petimi leti, je poudaril govornik.

Na zborovanju so bili tudi predstavniki Društva slovenskih izseljencev iz Adom Kontom na čelu. Kont je spregovoril zborovalcem in prikazal obupen položaj beneških Slovencev, ki morajo s treh strani na kruno po svetu, ker doma ni dela. Govoril je o ustrahovanju in terorju kateremu so bili podvrženi naši ljudje posebno pod fašizmom in po prvih povojnih letih. Vzrok je tudi ta, da so naši ljudje zapuščali svoje domove v tako velikem številu. Številni prisotni sploh niso vedeli za obstoj beneških Slovencev in Beneške Slovenije. Sledila so številna vprašanja na katere je govornik odgovarjal in dajal pojasnila. Prisotni so sledili njegovim izjavam in ponudili svojo podporo v naši pravični borbi, obljubili so vsi, da bodo volili, čeprav jim ne bo dežela povrnila potnih stroškov.

I. Predan

Smrtne posledice prometne nesreče

Včeraj v zgodnjih jutranjih urah je na odseku za ozivljanje splošne tržske bolnišnice podlegel hudim telesnim poškodbam 28-letni Candido Marelli iz Cantuia, ki se je v nedeljo jutrat hudo ponesrečil v prometni nesreči pri Postojni. Marelli se je peljal s 25-letnim priateljem Giuseppeom Cappellettijem v furlijski coupe z registracijo CO 310888 proti Ljubljani. Na nekem ovinku je nenadoma izgubil nadzor nad vozilom, ker ga je neki

Prispevajte za DIJASKO MATICO!

VČERAJ OPOLDNE V UL. RAFFINERIA

Neznan ropar iztrgal ženski torbico s 150 tisoč lirami

Kljub ženskinim klicem na pomoč, je roparju uspelo pobegniti s plenom - Policija je uvedla preiskavo

Včeraj okrog pol dne je neznan mlad ropar napadel in okradel priletno žensko, ko se je vračala domov. Do brezvestnega napada je prišlo pred samim stanovanjem ženske, 68-letne Elvire Vercon, ki prebiva sama v prvem nadstropju poslopja v Ul. Raffineria 4. Kot je pozneje izjavila agentom letčega oddelka kvesture, se je okrog enajstih odpravila v banko na Trgu stare mitnice, kjer je dvignila del svojih prihrankov in sicer 400 tisoč lir, naker je obiskala nekaj trgovin. Nakupila je precej stvari ter se z ostankom vsote - v torbici se je ostalo še 150 tisoč lir - napotila proti domu, kjer jo je čakalo neprijetno presenečenje. Ko je odklopila vhodna vrata svoje stanovanja, se je od nekod prikradel postaven mladenič ter jo

LINEA

moška in ženska oblačila

UL. CARDUCCI, 4 - TEL. 31-188 - TRST

...zanjo...

...zanj...

...za vse...

pri LINEAL

Študijsko srečanje o vzgoji prikrajšanih otrok

Pokrajinska uprava priredi 8., 9. in 10. t.m. posebno študijsko srečanje, na katerem bodo strokovnjaki, socialni delavci in starši razpravljali o vprašanju, ki se tičejo oskrbe in vzgoje handikapiranih ali prikrajšanih otrok. Tema srečanja je namreč »Posebna šola«. O tej temi se je precej govorilo in pisalo, toda uresničeni je bilo zelo malo pobud. Zato tega hoče pokrajinska uprava s srečanjem nuditi možnost za avtonomne odgovorne posege.

Srečanje se bo začelo jutri ob 16. uri v avli »M« tržske univerze, Trg Evropa 1, in se bo zaključilo v nedeljo. Predsedoval bo predsednik pokrajinske drž. Znanosti, poročila pa bodo imeli pokrajinski odbornik dr. Sergio Pacor, direktor psihiatrične bolnišnice prof. Basaglia, prof. Gianfranco Minguzzi, dr. Bruno Biasutti, prof. Leonardo Trisciuzzi in dr. Luciano Pisani.

Izgubljeno-najdeno

Na občinskem oddelku za ekonomat hranijo naslednje predmete, ki so bili izgubljeni na javnih prostorih v razdobju v letošnjem maju in ki so zakonitimi lastniki na razpolago vsak delovni dan od 9. do 12. ure: italijanska in tuja valuta, denarnice, torbice, torbe, aktovka z angleškimi dokumenti, ure, uha, zapetjasta, usnjena plašč, ženski čevlji, rokavice, usnjena vreča z oblačili, hlače, dežnik, ciklomotor, autoradio, torba z raznim orodjem.

SVEČANOST V VIDMU

Zaključen šolski tečaj o zadrugnem gospodarstvu

Seja komisije za zadrugarstvo - V tretji zakonodajni dobi naj dežela upošteva zadruge v načrtovanju

V dvorani pokrajinskega sveta v Vidmu je bila slovesnost, na kateri so uprilo velike množice dijakov in učiteljev razdelili nagrade 111 najboljšim slušateljem iz popolnvalnega tečaja za zadrugarje, za katerega je dala pobudo deželna uprava.

Pred slovesnostjo je nad tisoč dijakov zavrnil »Antonio Zanon« in »Bonaldo Stringher« iz Vidma in Tolmeča poslušalo predavanja usposobljenih predavateljev.

Svečanosti se je udeležil tudi predsednik deželne vlade dr. Alfredo Berzanti. Deželni odbornik Varisco je pred podelitvijo nagrad (diplome in zneska 50 tisoč lir) izrekel zahvalo višjemu šolskemu skrbništvu in ravnateljem omenjenih šolskih zavodov, ki so sodelovali in tudi prispevali k temu, da je tečaj za zadrugarje tako dobro uspel. Šlo je za to, da so se lahko šolski dijaki seznanili z vprašanji zadrugnega gospodarstva, kar seveda daje zadrugnemu gibanju nove, strokovno pripravljene mlade kadre. Obe nem pa gre za važno priznanje vloge, ki jo zadrugno gibanje opravlja v okviru sistema demokratičnega

Med sejo komisije je v razpravo posegel tudi predsednik deželne vlade Berzanti, ki se je obvezal, da bo njegova vlada še nadalje podpirala in širila zadrugništvo.

Med posegi v razpravo naj omenimo deželnega tajnika Zadrugne zveze Silvina Poletta, ki se je strinjal z odbornikom Varisco, da je v ljudeh dozorela zadrugna miselnost, kar pa obvezuje deželno vlado, da v tretji zakonodajni dobi boljše in učinkoviteje opredeli vlogo zadrugnega gibanja v gospodarskem in ozemeljskem načrtovanju. Nadležje je omenil nauke nedavno umrlih mož, ki so bili povezani z zadrugnim gibanjem: sen. Tessitori, Enzo Moro in prof. Dulci. S. G.

Nalezljive bolezni

Zdravstveni urad tržske občine je v razdobju od 28. maja do 3. junija na področju občine zabeležil naslednje primere nalezljivih bolezni: škrlatna 9, tifoidna mrzlica 1, otroški gastroenteritis 1, paratifočna mrzlica 3, ošpice 21, norice 15, oslovski kašelj 2, vnetje prišesne slavinke 21 (1 izven občine), šen 6, srbečica 1 (izven občine), infekcijsko vnetje jetar 3.

Univerzitetni profesorji obiskali ERSa

Vzorne kmetijske naprave v naši deželi so si ogledali, kot gostje deželne ustanove ERSa, nekateri strokovnjaki iz univerz severne in srednje Italije. Spremljala sta jih prof. Sergio Cosolo in ravnatelj ERSa dr. Bellavite. Ogledali so si v prvi vrsti vzorno posovstvo te ustanove v Villa Chiozza v Cervinjah, kjer so se seznanili z delovanjem gojenecv, ki obiskujejo ta zavod. Nato so se gostje seznanili s problemom kmetijske mehanizacije, ki je v naši deželi zelo razvita.

Domenili so se, da bodo poglobili stik med univerzami in deželno ustanovo za razvoj kmetijstva ERSa, saj ima ta nalogo propagirati med kmete najnovejša iznajdba in pripomočke, ki utegnejo kmetom koristiti.

VESTI IZ TRŽICA

Odobreni načrti za novo bolnišnico

Deželni tehnični odbor, ki se je sestel v preteklih dneh pod predsedstvom odbornika za javna dela Masuttom, je odobril splošni načrt in načrt za prvo skupino del za zgraditev novega bolnišniškega kompleksa v Tržici na področju »San Polo« in na površini okrog 100.000 kv. m. Vsi prostori novega kompleksa bodo razporejeni s 610 posteljami.

Načrt za prvo skupino del predvideva izdatke 1 milijarde lir, ki bo krit z znatnim prispevkom dežele.

GORIŠKI DNEVNIK

VOLILNI BOJ PREHAJA V ZAKLJUČNO FAZO

Čez deset dni bo 105.820 volivcev izbralo svoje deželne predstavnike

Volilno zborovanje PSI v Štandrežu - Program prihodnjih volilnih zborovanj KPI

Število volivcev se je v primerjavi s prejšnjimi deželnimi volitvami, ki so bile pred petimi leti, dvignilo na nekaj odstotkov, od tedanjih 101.823 na današnjih 105.820. Imamo torej skoraj 4.000 volivcev več. To pomeni, da se bo tudi kvocient nekoliko povečal. Že lani, ob priliki državnih volitev, smo imeli vpisanih 105.380 ljudi v volilne sezname, letos, kot smo videli, se je njih število še povečalo.

Prebivalci Goriške bodo tokrat volili v 197 volilnih sekcijah.

Se nekaj podatkov o nekaterih občinah, kjer prebivajo Slovenci. V Gorici je 32.041 volivcev, v Doherdobu 936 volivcev, v Sovodnjah 1.235 volivcev, v Števerjanu 591 volivcev. V Krmini je vpisanih 5 tisoč 699 volivcev, v Ronkah 7.557, v Tržici pa 22.321.

V okviru volilne kampanje je bil v terek zvečer v Štandrežu sestanek somišljenikov in volivcev socialistične stranke. Na sestanku so govorili tajnik federacije PSI dr. Sergio Semola, predsednik pokrajinske Marko Waltritsch in občinski svetovalec odv. Peter Sanzin.

Semola je v svojem govoru poudaril internacionalistično enotnost med tui živčimi Slovenci in Italijani, ki se odražajo v političnem sodelovanju znotraj delavskih strank in ki je dala pozitivne rezultate. Govoril je tudi o položaju v državi in o težavah, v katerih se nahaja večinska, demokratična stranka pred svojim kongresom, potem ko je predlanski večina v tej stranki skušala vreči v kot levsredinsko politiko in obnoviti sodelovanje z liberalci in gospodarsko desnico ter dajati potuho fašističnim ekstremistom.

Waltritsch je poudaril pozitivno vlogo, ki jo so v teh letih odigrali socialisti v naših krajevnih upravah tudi ob aktivnem sodelovanju slovenskih članov PSI. Veliko je bilo napravljenega, še več bi lahko napravili, če bi imeli socialisti več moči. Kritiziral je »apartheid« politiko Slovenske demokratične zveze, ki prav zaradi tega zadržuje vedno za normalnim razvojem. Poudaril je tudi važnost predložitve zakonskih osnutkov za globalno zaščito slovenske manjšine, ki so jih predlagali poslanec Fortunata za socialistično in tudi komunistični poslanci ter dejal, da je potrebna najširša enotnost, ko gre za reševanje problemov, ki zanimajo vse Slovence.

O tem vprašanju je govoril tudi odv. Sanzin, ki je poudaril nujnost večje aktivnosti na terenu, ko gre za reševanje naših konkretnih vprašanj. Slovenci smo se odločili za sodelovanje z demokratičnimi, socialističnimi Italijani, ker le v sodelovanju in aktivnem delu v veliki stranki je moč dobiti tisto oporo, ki je potrebna za ugodno rešitev slovenskih vprašanj.

V preteklih dneh je imela Italijanska komunistična partija več sestankov in zborovanj po večjih in manjših središčih goriške pokrajine. Članica vodstva stranke Adriana Feroni je v Tržici govorila predvsem o vprašanju ženskega sveta in s tem v zvezi napravila odgovornost levsredinskemu odboru na deželi, ker ni poskrbel za zadostno število otroških jasli in ni razbremenil ženske delovne sile hudi skrb, ki jih ima z otroškimi varstvom.

Deželni svetovalec Tullio Zorzeno je pred Italijanci v Tržici govoril o vprašanju industrijskih podjetij z državnimi udeležbami ter zlasti hudo kritiziral deželni odbor, ki ima v blagajni 146 milijard neuporabljenih sredstev, medtem ko je v javnem industrijskem sektorju ter na drugih področjih odprti izredno veliko vprašanje.

Pokrajinski svetovalec Poletto je sinoci v Podgorici govoril o stališču KPI do vloge Gorice v domačem in še zlasti v mednarodnem pogledu. S tem v zvezi je poudaril potrebo, da se bolj odpre k sosednjim in vzhodnoevropskim državam.

V prihodnjih dneh bo imela KPI več zborovanj, na katerih bodo poleg kandidatov in izvoljenih predstavnikov spregovorili tudi ljudje iz njenega vsedravnega vodstva. Danes zvečer bosta v Sovodnjah govorila deželni svetovalec Rizzi in slovenski kandidat na listi KPI prof. Venko Devetak. V Pevmvi bo 19. uri bo govoril deželni svetovalec odv. Jan Godnič, v Doherdobu pa poslanec škerc; zborovanja se bodo pričela ob 21. uri. V petek bo v Tržici govoril sena-

tor Terracini, Chiaromonte bo govoril v petek v Gradišču, v soboto pa v Krmini. Deželni svetovalec Bergomas bo danes ob 12.30 govoril pred tovarno SAFOG, poslanec Giuliano Pajetta v soboto v Gračevo, deželni svetovalec Lovrič v soboto v Ronkah. V nedeljo ob 11. uri bo v Ronkah imel zborovanje voditelj mladih komunistov Renzo Inbeni. Volilno kampanjo KPI bo zaključil poslanec Pietro Ingraio z zborovanjem, ki bo v Gorici v petek, 15. junija.

Poslanec Zucali bo za PSDI govoril danes ob 9.30 in ob 18.30 pred vhodom predilnice v Podgorici, jutri ob 22.15 pred tovarno SAFOG, prihodnji teden pa v drugih krajih v Gorici, ki jih bodo naknadno sporočili.

ZADEVA PETOVILJE

Poročila o »glasu« še niso predložili

Včeraj je potekel rok, ko bi strokovnjaki morali predložiti strokovni izvid o magnetofonskem posnetku, se pravi o tistem usodnem telefonskem obvestilu, ki je prikli-

NA PRODUKCIJI V GORICI

Gojenci glasbene šole ogreli številno občinstvo

V Prosvetni dvorani je nastopilo nad 30 gojencev z zahtevnimi skladbami - Priznanje profesorjem za njihovo prizadevanje

Skupina gojencev šole Glasbene matice iz Gorice, ki so nastopili v terek zvečer na produkciji v Prosvetni dvorani v Gorici ter pokazali uspehe, ki so jih dosegli med letošnjim šolskim letom. Vsi so se dobro odrezali in pokazali lep napredek

Pretekli terek zvečer so imeli gojenci šole Glasbene matice iz Gorice javno produkcijo v Prosvetni dvorani v Gorici na Verdijevem korzu, na kateri so prikazali uspehe, ki so jih dosegli v letošnjem šolskem letu, ki se prav sedaj izteka. Za to pričko se je zbralo v dvorani precejšnje število gojencev, njihovih staršev in drugih prijateljev šole in mladine.

Zbrane je pozdravil vodja šole prof. Silvan Krizmančič, ki se je zahvalil za številno udeležbo, ki je dokaz, da starši cenijo to šolo in radi pošiljajo vanjo svoje otroke, da se teobrazijo v glasbi in plemenitostjo svoje duševnosti. Omenil je težave, s katerimi so se morali ubadati in jih premagovati med šolskim letom; omenil je tudi, da je bila šola lani deležna podpore pokrajinske uprave, kar ji je pomagalo, da je lahko še bolj in redneje poslovala, kar se pozna tudi pri učnih uspehih. Dodal je še, da si vodstvo šole še vedno stalno prizadeva, da bi dobila pravico javnosti in s tem v zvezi še večjo in stalno podporo, kar je predpogoji za njen nadaljnji razvoj.

Po tem uvodu, ki so ga prisotni sprejeli z odobravanjem, je sledil nastop gojenek in gojencev šole, ki so imeli kar 27 različnih točk.

Jugoslovansko športno letalo pristalo na mirenskem letališču

Včeraj ob 8.12 je z goriškega letališča odletelo športno letalo, ki je v terek popoldne zaslon pristalo na letališču ob mirenski cesti v Gorici. Z letalom 33-letnim Brankom Pavčevićem iz Titograda

Domov zvečer bosta v Sovodnjah govorila deželni svetovalec Rizzi in slovenski kandidat na listi KPI prof. Venko Devetak. V Pevmvi bo 19. uri bo govoril deželni svetovalec odv. Jan Godnič, v Doherdobu pa poslanec škerc; zborovanja se bodo pričela ob 21. uri. V petek bo v Tržici govoril sena-

tor Terracini, Chiaromonte bo govoril v petek v Gradišču, v soboto pa v Krmini. Deželni svetovalec Bergomas bo danes ob 12.30 govoril pred tovarno SAFOG, poslanec Giuliano Pajetta v soboto v Gračevo, deželni svetovalec Lovrič v soboto v Ronkah. V nedeljo ob 11. uri bo v Ronkah imel zborovanje voditelj mladih komunistov Renzo Inbeni. Volilno kampanjo KPI bo zaključil poslanec Pietro Ingraio z zborovanjem, ki bo v Gorici v petek, 15. junija.

Poslanec Zucali bo za PSDI govoril danes ob 9.30 in ob 18.30 pred vhodom predilnice v Podgorici, jutri ob 22.15 pred tovarno SAFOG, prihodnji teden pa v drugih krajih v Gorici, ki jih bodo naknadno sporočili.

calo v Petovlje tri karabinjerje in tako povzročilo njihovo grozno smrt. Vse se zdi, da so strokovnjaki zahtevali od sodišče, da jim podaljša rok za dva meseca.

Hkrati se je izvedelo, da je sodišče zavrnilo zahtevo odvetnika Pedronija, ki brani La Rocco, da bi ga izpustili na začasno svobodo ter se je branilec zato odločil vložiti svojo zahtevo na prizivno sodišče.

Sestanek odbora protijetičnega konzorcija

Na zadnji seji upravnega odbora protijetičnega konzorcija v Gorici so sklenili podpisati pogodbo z ministrstvom za zdravstvo, ki bo dalo v najem avtomobilsko radiološko postajo, ki jo bodo uporabljali v vseh šolah naše pokrajine.

Na isti seji, ki jo je vodil predsednik konzorcija dr. Chientaroli, so tudi imenovali komisijo strokovnjakov, ki bo ugotavljala možnost obolenja za osebe, ki je uslužbeno v radioloških centrih. Imenovali so tudi komisijo, ki bo preučila prošnje za najem v službo tehnika - radiologa.

SKLEP UPRAVNEGA ODBORA IACP

V Doherdobu bodo zgradili 5-stanovanjsko ljudsko hišo

Za graenjo bodo porabili 74.000.000 lir - Upravni odbor zavoda bo sodeloval s stanovalci pri sestavi prioritete lestvice stavb, ki so potrebne popravil

V Doherdobu bo zavod za ljudske hiše zgradil petstanovanjsko ljudsko hišo v skupni vrednosti 74.000.000 lir. To so odločili odborniki IACP na svoji zadnji seji, ki jo je vodil predsednik zavoda Massimo Cellie. Istovestno bodo v Medevi zgradili 12-stanovanjsko hišo za kar bodo porabili 135.000.000 lir in v Krmini prav tako 12-stanovanjsko hišo, za kar bodo porabili 138.000.000 lir. Na kratko bodo tudi stavbe bodo potrebe za omejenemu strokovnemu uradu, ki mora dati svoj pristanek, nato bodo dela takoj oddali na dražbo.

To so prve tri stavbe, ki jih bodo zgradili na Goriškem na podlagi deželnega zakona št. 43.70, ki predvideva naložbo 1.740.000.000 lir. Upravni odbor IACP je sklenil zgraditi ljudske hiše v tistih krajih, kjer je potreba največja. Stavba v Doherdobu bo imela pet stanovanj in skupno 35 prostorov, to se pravi, da bodo stanovanja precej prostorna.

Na isti seji upravnega odbora IACP so tudi razpravljali o dejstvu, da gradbenja podjetja nečesto sodelovata na dražbah, čeprav so izključne cene primerne današnjim cenam gradbenih storitev. O tem pojavu je odbor IACP obvestil pristojne deželne oblasti ter sindikate in zvezo industrijcev. Če

bi se to stanje nadaljevalo, bi moral zavod za ljudske hiše prevzeti v lastno režijo gradnjo stavb, ki jih financira. Prav tako so v upravnem svetu tega zavoda ugotovili, da zavlačujejo nekatere občine z dodeljevanjem zemljišč, kjer naj bi zgradili ljudske hiše.

Skupina stanovalcev je pred kratkim ustanovila posvetovalni odbor, ki naj bi skupno z upravnim odborom zavaroval, odločal katere stavbe je treba najprej popraviti. To prošnjo sta novalec je upravni odbor IACP sprejel in predsednik Cellia so pooblastili, da skliče zastopnike stanovalcev ter naj se skupno sestavi prioriteta lestvica stavb, ki jih je treba popraviti.

Nocoj predvajanje filmov v Gregoričevi dvorani

Nocoj bodo v Gregoričevi dvorani na Verdijevem korzu 13 predvajali nekaj kratkometražnih dokumentarnih filmov iz ciklusa o delavskih borbah, ki jih predvaja »Piccolo cinemaforum«. Predvajali bodo filme »Neim«, »Capreva«, »Tanto che voglio dire«, in »Col bianco dei capelli di una madre«. Včeraj bo prisostvoval tudi režiser Gianpaulo Bernagazzi, ki bo uvodoma spregovoril o svojih filmih. Kot običajno bodo filme predvajali ob 21. uri.

Dr. Marco Ramat bo predaval v Tržici

V kulturnem krožku »Il Punto« v Tržici bo v petek ob 21. uri predaval dr. Marco Ramat, tajnik struje demokratičnih sodnikov Magistratura democratica, o temi »Pravosodje in razredni boj«. Predavanje bo v dvorani Palazzetta Veneta v Ulici S. Ambrogio.

Občni zbor goriških industrijcev

Združenje goriških industrijcev bo imelo svoj redni letni občni zbor v ponedeljek, 11. junija na sedežu trgovske zbornice v Ulici Crispi 10. Dela se bodo pričela ob 18. uri.

MLADINSKI KROŽEK - GORICA

priredi jutri, 8. junija ob 20.30 v novem sedežu na Svetogorski cesti 84 (Dijaški dom) predavanje

KOPERNIK

mejniki v zgodovini znanosti
Predaval bo prof. Franjo Dominko iz Ljubljane.
Vljudno vabljeni!

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 17. junija, avtobusni družinski izlet v Zabnice v Kanalsko dolino. Tam bodo goriški planinci sodelovali na kulturno - športnem srečanju s planinci iz Trsta in v Jesenic. Vpisovanje za izlet na sedežu SPD, Ul. Malta 2, do četrta, 14. junija.

SPD v Gorici priredi 17. junija vzpon na Ojsternek. Zbirališče bo v Ukvah ob 7. uri zjutraj. Na Ojsternek se bodo Goričani srečali z zastopniki planinskega društva Jesenice

Kino

Gorica
VERDI 17.15-22.00 »Violenta a una baby sitter«. S. George. Barvni film. Mladini pod 14. letom pre-povedan.
CORSO 17.00-22.00 »Mairiza«. Laura Antonelli in T. Ferro. Barvni film. Mladini pod 18. letom pre-povedan.
MODERNISMO 17.15-22.00 »Il caso Stadriford«. J. Collins in T. Bell. Barvni film.

CENTRALE 15.30-21.30 »Criminal peccato«. J. P. Belmonte in J. Simkus. Barvni film.
VITTORIA 17.30-22.00 »Super fly«. R. O'Neal in S. Frazier. Barvni film. Mladini pod 18. letom pre-povedan.

Izidi

AZZURRI 18.00-22.00 »Gli spogliatis«. Barvni film.
EXCELSIOR 17.30-22.00 »indagine di un giornalista sulla mafia del sesso«. Barvni film.
PRINCIPE 18.00-22.00 »Lo chiamavano ancora Silvestro«. Barvni film.

Vuca Gorica
SOCA »Ziveti od ljubezni«, jugoslovanski barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA »Grisanova topla«, ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE »V vrtincu«, ameriški barvni film ob 16.00 in 20.00.
RENCE »Rektor v postelji«, danski barvni film ob 20.00.

PRVACINA »Mortadelo«, ameriški barvni film ob 20.00.
KANAL »Dvojnik v tetazvah«, ameriški barvni film ob 20.00.
POTUJOČI KINO Prosto.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

DEZURNA LEKARNA V TRŽICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna na lekarni Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72-701.

PO POTEH, KI ZDRUŽUJEJO SVET

Gospodarski stiki med ZDA in SZ

Armand Hammer, ameriški poslovni človek, je s sovjetsko vlado sklenil poslovni sporazum v vrednosti 8 milijard dolarjev za obdobje 20 let - Nasprotovanja v ZDA, vendar se zdi, da bodo stvari le stekle

Pred nedavnim podpisanim sporazum med sovjetsko vlado in ameriškim poslovnim človekom, Armandom Hammerjem, je tako v ZDA kot SZ nekakšen poskusni balonček, da bi ugotovili, kako močni so ameriški vetrovi odpora ter soglasja v zvezi z gospodarskim sodelovanjem s Sovjetsko zvezo.

Po sporazumu, podpisanem 12. aprila v Moskvi, bi Hammer in njegovi partnerji dali stroje in osnovne kemikalije za konstrukcijo in pogon štirih tovarnih uradnih tovarenilnic v bazu Volge ter cevovode, ki bi se skoznje od Kujbiševa do morja pretekali po sibirski salski. Drugi velik posel bi predstavljala izgradnja plinoprovoda od Jakutska v Sibiriji do Murmanska, od koder bi ga nato z ladkami prevažali v ZDA.

Sovjetska vlada bo Hammerju tudi dovolila, da izgradi v Moskvi hotel in velik trgovinski center za dve tujih podjetij oziroma družb. V zameno bi Hammer imel pravico prodajati na svetovnem tržišču nekatere sovjetske kemične proizvode, in to v vrednosti 200 milijonov dolarjev letno. Vrednost vseh poslov bi znašala okrog 8 milijard dolarjev, trajali pa bi 20 let.

Sporazum je v ZDA takoj naletel na odpor. Celo pristajanje normalizacije političnih, gospodarskih in ostalih odnosov s SZ se niso strinjali, da je bil tako velik, doslej največji posel sklenjen mimo vlade in malore v tajnosti. Zanj je ameriška javnost izvedela iz «Pravde».

Nezadovoljstvo se še ni pomirilo. Hammerju očita, da gleda na vso stvar preveč optimistično, da je l. 1964 mnogo govoril o velikem poslu v zvezi z izgraditvijo tovarne umetnih gnojil na Kamčatki, se dve leti pogajal, potem pa z vso stvarjo ni bilo nič.

Vrh tega je Hammer deležen tudi namigov, čes da njegova «Occidental Petroleum Corporation» sicer sodi med 50 največjih ameriških družb, vendar je konec l. 1972 imela v govorini le 82 milijonov dolarjev, ne

izkoriščenih posojil za okrog 175 milijonov in obratnega kapitala 253 milijonov — skupaj 510 milijonov dolarjev in pa milijardi dolgov. Predlansko leto je zaključila z izgubo 67 milijonov, lani pa je imela 10 milijonov čistega dobička.

Hammer kritično odgovarja, da njegova družba ni imela namera, da sama spusti v celotni posel, da on zase želi samo posredniški vlogi. Partner v gradnji tovarne za umetne gnojila in cevovodov od Kujbiševa do morja bo korporacija «Bechtel» iz San Franciscu. V gradnji sibirskega plinovoda bo sodelovala družba «El Paso» in njen predsednik bi moral imeti prav ta mesec v Moskvi ustrezne razgovore. Za gradnjo hotela in trgovinskega centra so v teku razgovori s «Holiday Inn» in družbo «International Hotels».

Izgradnja tovarne za umetna gnojila bo stala okrog 4000 milijonov dolarjev. Sovjetska vlada bo v tej višini najela pri ameriških bankah kredit. 180 milijonov bi imeli dobili pri Export - import banki.

Sovjetska vlada, seveda, ve, kdo je Hammer, kaj more in kaj ne, zato se pri vseh zadevah želi zavzato. V Washingtonu se je bil podal namestnik ministra za zunanjo trgovino, Vladimir Alkimov, da bi dobil formalni pristanečnik Nixonove administracije. Predlagal je, da bi ameriški finančni minister Schultz in minister za trgovino Patulichev izmenično pisma, kjer naj bi potrdila, da je sporazum v skladu z načeli o odnosih med dvema državama, sprejetimi ob priložnosti Nixonovega obiska v Moskvi lani, kakor tudi s trgovinskim sporazumom, podpisanim lani oktobra.

Vlada ZDA ni neposredno sodelovala pri sklenitvi sporazuma in zaradi tega nekateri krogi nasprotujejo vmešavanju administracije. So pa tudi kompromisni predlogi, naj bi administracija raje izmenjala pisma o podpori sporazumu s Hammerjem in ne s sovjetsko vlado.

Hammer zatrjuje, da z izmenjavo pism vlada ZDA ne bo prevzela nobene odgovornosti. Pravi, da so Sovjeti, razumljivo, zelo občutljivi pri sklepanju trgovinskih sporazumov z ZDA in se zelo spričijo odpora, ki ga je povzročil v nekaterih ameriških krogih, zavarovalni, obenem pa dokazati nasprotnikom razširitev vzhodno - zahodne trgovine, da izgubljajo čas. Če prej ne, bo se izmenjava pism opravila ob priložnosti obiska Brežnjeva v ZDA — meni Hammer.

Pravni del svojih poslov je Hammer poveril veliki in dobro upeljeni odvetniški pisarni Johna Connallyja, za katerega so svoj čas govorili, da je nasprotnik popuščanja napetosti v odnosih Vzhod — Zahod. Connally je pred nedavnim postal poseben Nixonov svetovalec za domače in zunanje posle.

Nazvleč dokajšnjim nasprotovanjem, je vendarle dovolj tudi znakov, ki napovedujejo močno povečane poslovne stike med ZDA in SZ. Eden od znakov je Nixonovo prepričanje Amerikancev, da sta gospodarstva SZ in ZDA komplementarna, to se pravi, da se lahko dopolnjujeta, za razliko od onih konkurenčnih, ki z ZDA tekmujejo. Drugi znak je v pomankanju energije v ZDA, ki jo lahko najlepše in najhitreje odpravi SZ in sovjetska želja po razširitvi gospodarskega sodelovanja z Zahodom, kar navaja voditelj in poslovne ljudi obeh dežel na sporazumevanju. Tretji, morda bolj formalen, vendar značilen znak pa je nedavno odprtje Rockefellerjeve banke «Chase Manhattan» v Moskvi, na trgu Karla Marxa šte. 1.

V znanih avstrijskih ledenih jamah grobi resna nevarnost, da se bo stali vsi ledeni. Za taljenje ledenih plasti v podzemskih jamah gorovja Dachstein in Tennengebirge pripisujejo vsem. Vsem ko je ledeno jamo v Dachsteinu 1928. leta obiskalo komaj 20.000 turistov, se je njihovo število lani dvignilo na 170.000. Zaradi njih mora jamo osvetljevati ogromno število žarnic, kar je dvignilo temperaturo.

Da bi si vsi turisti lahko ogledali jamo, so tudi izkopali nove ter razširili stare hodnike. Posledica tega je, da je nato sem-kaj prodiral vroč zrak. A tudi blage zime ter vroča poletja zadnjih let so prispevali k temu, da se je začel led hitreje tajati. Organizacija za zaščito narave se zdaj ukvarja z vprašanjem zdravljenja te bolezni s pomočjo hladnega zraka ter z izgraditvijo posebnih izolacijskih pregrad.

Sterilizacija z akupunkturo

Doktor Larry Bumpass z wisconske univerze je izjavil, da je sterilizacija v ZDA izredno priljubljen način nadzorovanja rojstev. Tudi na Kitajskem se vedno bolj zanimajo zanj, še posebno, odkar jo je podprl predsednik Mao Ce Tung. V nekaterih krajih se je odločilo za kontracepcijo 90 odstotkov prebivalstva, se zlasti veliko zanimanje pa je za sterilizacijo z akupunkturo.

Prejeli smo

CONSIGLIO DELLA REGIONE AUTONOMA FRIULI - VENEZIA GIULIA. II. legislatura. «Resoconti consiliari» — Volume XVII. (Dal 29. novembra 1971 al 3. februarja 1972).

V gostilni «Le cinque porte», v Ulici S. Marco 44, je bila pred dnevi odprta svojevrsna razstava, ki sta jo priredila skupina «Arcobaleno» iz tržaške psihiatrične bolnice ter skupina tržaških slikarjev pod skupnim naslovom «Insieme». Ogledalo si jo je veliko število oseb, ki se zanimajo za slikarstvo. Na sliki del razstavnega prostora z razstavljenimi izdelki

MIROSLAV KRLEŽA V ANGLEŠČINI

Prevod 6 pripovedk zahvaljujoč pobudi Branka Lenskega

Krležev vpliv na generacijo jugoslovanskih piscev, kot ga vidi Lenski v svojem prikazu njegovega dela, in pomena - Njegov odnos do nazadnjaških zgodovinskih pojmov in do mladine

«Pariz je imel Balzaca in Zola, Dublin Joycea, Hrvška ima Krležo». Citat je iz «Saturday Review», s katerim newyorška založba «Vanguard Press» reklamira na ovitku knjige zbirko pripovedk Mirosława Krleža, objavljeno pod naslovom «Crček pod slapom». Najnovejši prevod Krleža v angleščino je prišel v knjižarne na začetku leta. V knjigi je šest pripovedk: «Doktor Gregor in hudiča», (prevajalec Stanley Frye), «Crček pod slapom» (Frank S. Lambaša), «Vražji otok» (Bog White), «Pogreb v Teresimburgu» (Ralph Bogart), «Hodora — humor Velika» (Drenka Wilen) in «Ljubez Marcela Faber - Fabrycz» (Branko Lenski). Krleževa dela, ki so bila, pogosto prevajana v nemščino, francosčino, madžarščino, vse skandinavke in slovanske jezike, pa so bila redko objavljena v angleščini. «Povratek Filipa Latino» je bil v Londonu tiskan leta 1959, deset let kasneje ga je v New Yorku objavil «Vanguard». Zdjaj se je pojavila knjiga pripovedk, v pravi pa je objava romana «Na robu pameti». Zato je pobudnik te izdaje pripovedk, Branka Lenski (Zagrebeško - pariški študent, zdaj profesor romanijskih jezikov in literature na Gettysburg College v Pensilvaniji in prevajalec naše literature v angleščino), napisal o Krleži obsežen informativni prikaz.

Ogibajoče se prazne frazeologije, Lenski prepričljivo in v velikem spoštovanju do «gigantskega pisca iz male Hrvatske», ki je zgodovini ni božala, primerja veliki vpliv Mirosława Krleža na nekaj generacij jugoslovanskih pisateljev z vplivom Andree Gideja v Franciji. Za «Povratek Filipa Latino» pravi, da je predhodnik Sartrove «Nausee», Camusovega «Tujca» in Beckettovih romanov. Krleževu urešnjevanje na račun propadlih pa-

nonskih intelektualcev primerja z volterovsko ironijo. Krležo imenuje preroka in markista, burjevstnika bodočih političnih, socialnih in zgodovinskih sprememb. Kot tudi omenja, da so premiere Krleževih dram med letom 1929 in 1941 vedno bile velik kulturni dogodek, a obenem tudi redno izjemen politični škandal.

Na petnajstih straneh, kolikor jih je napisal Lenski, se ni mogel spustiti v temeljitejšo obdelavo vseh petdesetih zvezkov Krleževih poezije in proze. Skušal je podati samo nekakšen splošen prikaz Krleževih objavljenih tekstov, od romana do povesti, dram, esejev, polemik, potopisov, filmskih scenarijev, razprav o umetnosti, literaturi, filozofiji, glasu in politiki, vse do Krleževih vlogi glavnega urednika «Enciklopedije Jugoslavije».

Lenska seznanja ameriškega čitatelja tudi s Krležo kot večnim punterjem, najprej proti vojnim in družbenim krikam stare avstrovske mornarice in despotizmu kraljevine Jugoslavije, kakor tudi proti fašizmu in komunistični birokraciji Stalinskega obdobja, a se zlasti proti zdanovščini. Opisuje današnjega Krležo, se Lenski pogosto zateka k Matvejevičevim «Razgovorom». Poudarja tudi da Krleža simpatizira s «pogosto naivnimi študentskimi uporniški dejanji tako na Vzhodu kot na Zahodu, ker so izraz življenjske mladostne moči... nova verzija stare bitke med rutino in avanturo, da izraža, kot nihče drugi, modrost tretjega sveta, ki razkrinkuje številne posvečene zgodovinske, politične ter umetniške kulte, navajajoč Krleževе besede o levčarskih fanti, punterjih, «razlika med nami in njimi je samo v tem, da smo mi nekoč bili, kar oni danes, njim pa se bo zgodilo to, kar se je zgodilo tudi nam, da bodo doživeli urešnjevanje svojih idealov».

Ogibajoče se prazne frazeologije, Lenski prepričljivo in v velikem spoštovanju do «gigantskega pisca iz male Hrvatske», ki je zgodovini ni božala, primerja veliki vpliv Mirosława Krleža na nekaj generacij jugoslovanskih pisateljev z vplivom Andree Gideja v Franciji. Za «Povratek Filipa Latino» pravi, da je predhodnik Sartrove «Nausee», Camusovega «Tujca» in Beckettovih romanov. Krleževu urešnjevanje na račun propadlih pa-

turna kronika; 20.00 Lahko noč, otroci; 20.15 Ansambel Jožeta Privška; 21.00 Večer domačih pesmi; 21.30 «Slovenska popevka 73»; 23.15 Paleta popevk; 00.05 Literarni nočturno.

ITAL. TELEVISIONE

12.30 Poljudna znanost; 13.00 Sever klič: Jug; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Spored za mladino; 18.45 Poljudna znanost; 19.15 Sindikalne aktualnosti; 19.45 Sport in ital. kronika; 20.30 Dnevnik; 21.00 Manzoni; «Zarocencas»; 22.30 Sindikalna tribuna; 23.30 Dnevnik.

II. KANAL

18.30 Protestantizem; 19.00 Kolesarske dirke; 21.00 Dnevnik; 21.20 Igre brez meja; 22.30 TV film.

JUG. TELEVISIONE

14.30 Evropsko prvenstvo v boksu; 17.45 Veliki in majhni; 18.15 Obzoriki; 18.30 Na sporedu je nemi film; 18.55 Neznani letiči predmeti; 19.45 Barvna risanka: Kalimero; 20.00, 22.55 TV Dnevnik; 20.25 Kam in kako na od dihi; 20.40 Četrtniki razgledi; 21.40 Slovenska popevka 73.

KOPRSKA BARVNA TV

14.30 Evropsko prvenstvo v boksu - polfinale; 20.15 Poročila; 20.30 Igre brez meja; 22.00 Evropsko prvenstvo v boksu - polfinale.

INTERVJU Z MARIJO SCHNEIDER

Kaj misli o sebi in o svojem delu

Ali je «Poslednji tango v Parizu» izreden film bo pokazala bodočnost - Marlon Brando?... To je star lisjak, smešen je in domišljav, toda velik igralec

Marija Schneider je igralka, o kateri se zadnji čas mnogo govori. Nima še dvajset let in je povsem povprečno dekle. Ko zatruje, da je silno srmežljiva, se človeku zdi, kot da bi ga vlekla za nos. In da jo nenadna popularnost spravljiva v zadrego, pravi. Do pred nedavnim je živela v Londonu, po velikem uspehu filma «Poslednji tango v Parizu» pa se je preselila v Pariz. Njena mati je po narodnosti Rumunka. Schneider pa je priimek njenegega moža, zdravnika, ki — se zdi — ni Marlin oče. Pravi oče Marije Schneider bi utegnil biti njeni francoski igralec Daniel Gelin. Znano pa to ni problem, kot poudarja v teku tega razgovora.

Vprašanje: Ste igralka, ki se o njej trenutno največ govori. Kako to sprejemate?

Odgovor: K filmu sem prišla slučajno. Ta posel opravljam iz potrebe, ne zaradi tega, ker bi me navduševal. Dejstvo je, da ne znam prav nič drugega. Ves ta hrup pa, ki se je bil dvignil okrog «Poslednjega tanga v Parizu» in mojega imena, me vznemirja. Nisem verjela, da je tako enostavno postati slaven. Vendar nisem nikoli bila snob in to tudi zdaj ne bom pozabil. Skratka, vse to sprejemam z dokajšnjo ravnodušnostjo.

Vprašanje: Ali uvrščate «Poslednji tango v Parizu», kot bi sklepali po vaših besedah, med izredne filme?

Odgovor: To je dobro in strokovno izdelan film, ki je dvignil mnogo prahu, polemik in razprav. Morda se o njem preveč govori in gotovo je prezagleda o njem govoriti kot izrednem delu. Današnji filmi grede naglo iz mode. Rada bi ga videla čez nekaj let.

Vprašanje: Ali je res, da ste zaljubljeni v Mariona Branda?

Odgovor: Kaj neki govorite! Brando je star lisjak in zares ni moj tip. Preveč je monumentalen, preveč domišljav, vse preveč. Sprva sem ga sovražila, kasneje sem ga nekako prenašala.

Vprašanje: Pravijo, da vaš čustva ob priložnosti smernarja delikatnih prizorov niso bila igrana, ali to drži?

Odgovor: Govorijo in pišejo mnogo neumnosti. Pripisujejo mi vse mogoče izjave. Brando in jaz sva se enostavno uživala v svoji vlogi ter ju pripristivo odigrala. Govoriti o pristnosti tega, kar je moč videti na platnu, pa je dokaj smešno.

Vprašanje: Ali je res, da niste želeli te vloge?

Odgovor: Zelo sem si želela nastopiti skupaj z Brandom, toda ne v filmu, kjer bi se morala zaljubiti vanj. Spominja me na očeta.

Vprašanje: Ali drži, da je vaš oče, Daniel Gelin, vztrajal na tem, da sprejmete to vlogo.

Odgovor: Moj oče zelo rad podarja, da je njegova zasluga, če sem sprejela to vlogo. To govori vsem. V resnici sem se odločila za to vlogo, ker mi je zgodba bila všeč in sem potrebovala denar.

Vprašanje: Kako se je Brando obnašal do vas?

Odgovor: Spočetka je bil nezaup-

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

MATEVŽ HACE: Kronika stare Streharjeve družine

(II. del)

Pri Cankarjevi založbi je izšel drugi del knjige, ki ji je pisatelj Matevž Hace nadel naslov KRONIKA STARE STREHARJEVE DRUŽINE. V njej nadaljuje pisatelj svojo pripoved, ki se je s prvo knjigo zaustavila leta 1888, ko je umrl Streharjev Luka, drugi zapisovalec družinske kronike. Zdjaj se pripoved suče okrog njegovega sina Matije, in njegove žene Mice, ki mu je sicer rožila drnasti otrok, ki pa je tudi povzročila, da je Matija pustil grunt in družino in odšel v Ameriko, kjer je garal in sprti zapravljaj ves denar, dokler ni v zadnjem hrepenenju po domu umrl; z nekaj dolarji v žepu. V Ameriki se mu je pridružil njegov

najstarejši sin Jože, medtem ko je doma ostal sin Matija in z ženo Rozalijo zredil kup otrok nove generacije. S smrtjo stare matere Mice, s smrtjo njene siohe Rozalije in njegovega sina Vladiju pa se knjiga z letom 1937 tudi zaključuje.

Ko sem poročal o prvi knjigi Hacetone Kronike sem zapisal, da je pisatelj, odkar se je umaknil v svojo rodno Notranjsko, se najbolj našel samega sebe, svoj svet in smisel svojega pisanja. Zapisal sem tudi, da tu di Hacetova kronika sicer ni nobena visoka literatura, da pa pomeni knjiga vendar prispevek k slovenski književnosti in prispevek k upodabljanju našega življenja v minulih casih. Vse to pa moram ponovno ugotoviti ob drugi knjigi Kronike Streharjeve družine. Pa čeprav se mi zdi, da je po moči pisateljske izpovedi in po pestrosti pripovedovanja druga knjiga nekoliko manj uspešna kot prva. Predvsem je pisatelj svojo pripoved skril na krajše obdobje. Na drugi strani pa je pisatelj srbko obdelal prvo svetovno vojno, ki bi sicer sama nudila dovolj snovi za močan samostojen tekst. Za tekst o usodi članov Streharjeve družine v njej in za prikaz odmevov vojne na notranjske ljudi tistega časa. Pisatelj nam tega odmeva v drugi knjigi Kronike ne prikazuje, kar je škoda. Sicer pa ostaja njegova pripoved taka kot jo bralci poznajo iz prejšega dela Kronike. Sem pa tja res malce enolična, pa vendar zanimiva, kratkočasno kramljajoča, bistra in duhovita in predvsem pristna.

Seveda Kronika ostaja le kronika. Zato pripoved nima notranje zgradbe, ki je za močnejše literarno delo nujna. Nima notranje napetosti, pripoved pa teče bolj ali manj enakomerno od začetka do kraja. To seveda dela ni v prid, kakor tudi niso koristne aplikacije sedanjih vendar na čase ob koncu stoletja. Vendar pa je ta aplikacija tu manj opazna, ker gre vendarle za pripoved o večrajšem času, prva knjiga pa je govorila o obdobju, ki je že daleč za nami.

Pisatelj sam je ob prvi knjigi dejal, da je Kronika stare Streharjeve družine napisana po resničnih virih njegove družine, o kateri pripoveduje. Če je vse, kar je zapisal, bolj ali manj res, nas to ne moti. Dejstvo je, da Kronika vendarle izven prve pristna pripoved o večrajšem času in naših ljudeh ob koncu preteklega in začetku sedanjega stoletja, ko so naše kraje pretresali burni dogodki: doba industrializacije, prva svetovna vojna in beg naših ljudi v Ameriko. Vse nam pisatelj duhovito in prijetno naslika, ne da bi se pri tem spuščal globlje: niti v analizo vzrokov niti v prikaz posledic na naše ljudi. Kronika stare Streharjeve družine ostaja tako kronika, z dobrimi in

slabimi stranmi takega pisanja. Gotovo je, da branje mladini posebno všeč ne bo. Bo pa bolj blizu vsem tistim, ki bodo hoteli spoznati košček pristnega kmečkega življenja v času petdesetih let, ki jih druga knjiga kronike zajema. Smemo pa vsekakor zapisati, da pomeni Kronika stare Streharjeve družine vendarle nov pisateljski uspeh Matevža Hacea, pa čeprav mu kvalitete pripovedi le ni uspelo vzdržati do konca na isti višini.

SI. RA.

Knjiga o Jamesu Cooku raziskovalcu in morjeplovcu

Ker neznane dežele in tuja morja dražijo domišljijo mladih in odraslih, ker branje potopisnih knjig je od nekdaj privlačila ljudi, zlasti tiste, ki ne morejo računati, da bi kdajkoli odšli malo daleč v svet, je točna ugotovitev, da dobra dela o neznanih tujih deželah in o potovanjih v daljavo kraje, privlačijo bralce. Ni nobenega čuda, da so zanimiva knjiga o angleškem morjeplovcu in raziskovalcu Jamesu Cooku, ki zanimivo branje za mlade, zlasti mlade bralce, da pa bo všeč tudi odraslim. Zlasti se, če upoštevamo, da je to knjigo za slovenske bralce Državna založba Slovenije izdala v odlični opremljeni in da gre sploh za izjavo, ki poleg teksta vsebuje veliko števil celostanskih barvnih fotografij, kar predstavlja za bralce še posebno privlačnost. Pred seboj imamo torej knjigo z naslovom James Cook, knjigo vseikoga formatno, privlačno in lepo opremljeno, s katero založba Državna založba svojo novo zbirko Po poteh raziskovalcev. Knjiga je napisal Ronald Syme, z odličnimi fotografijami pa jo je opremlil svetovno znani fotograf Werner Forman, ki je prav zato, da bi čim bolj avtentično opravil svojo nalogo, mnogo potoval. Slovensko izdajo je kot prevajalka oskrbelja Elea Menasse, sicer pa gre za koprodukcijo izdajo, saj se pri nastanku dela sodelovali avstrijska založba in dve tuji tiskarni, ki sta natiskali barvne in črne bele podobe.

James Cook (1728 - 1779) je bil pomorščak in je kot mlad poročnik, ki se je udeležil bojev za Kanado, prevel vodstvo ekspedicije na Pacifik. Po bivanju na Tahitiu, se je odpravil proti jugu, plul okrog Nove Zelandije, vzdolž vzhodne obale Avstralije in se nato skozi Torresov preliv v okrog Rta dobre nade vrnil v Anglijo. V letih 1772 - 1775 je plul okrog zemlje od zahoda proti vzhodu in ugotovil, da je Antarktika obdana z oceani. Na svojem tretjem potovanju (1776 - 1779) je odkril otok, ki se danes imenuje po njem, plul do obale Aljasko in do Beringovega preliva in odkril svoj pot na Havajskih otokih, kjer so ga v spopadu ubili domačini. Cook je o svojih potovanjih pisal dnevnike. In ti so služili kot osnova avtorju knjige, ki jo imamo pred seboj v slovenski izdaji. Avtor pripoveduje o Cookovem življenju, predvsem o njegovih treh potovanjih, odkritjih in zaslugah za odkritje neznanih, tujih dežel. Pripoved je pisana preprosto, jasno in vsakomur razumljivo, predvsem pa zanimivo. In prav ta privlačnost je tista, ki daje tej knjigi svoj pečat. Jasno je, da predstavljajo kot se omenjeno, barvne in črne bele fotografije posebno privlačnost knjige. Če povemo, da v knjigi je kar 32 strani barvnih in 64 strani črno-belih, predstavljajo to zanimivo delo knjige. Lahko bi celo zapisali, da je knjiga že kar malce razkošno premljena in da vabljiva znanja podobna ni tisti, ki jo raziskovalci in potopisci, ki so se spominjajo, da nekatera odlična dela izhajajo, vse bolj skromni znanji podobni, vse bolj fantastično predstavljajo svoj svet, ki seveda tudi takak knjiga ne more dati.

SI. RA.

Balzacu v spomin

V starinski vili Vrhovnja pri ukrajinskem mestu Žitomir so v teku restavracijske dela. Tu je nekdanji pisatelj Honoré de Balzac, pisatelj romanov, ki je bil last znan. Na posestvu, ki je bilo last Eveline Hance, je napisal drama «Mache» in je delal tudi na svoji «Cloveški komediji». Popolnoma so bili restavrirani notranji prostori vile. V sobi, ki je bila dodeljena Balzacu, je bil rekonstruiran kamin, ob katerem je pisatelj rad počival. Tu bodo nadalje razstavljeni številni predmeti, ki jih je pisatelj rabil.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Prividnost je skrajno potrebna. Toda to se ne pomeni, da se boste načrtno odpovedali. Izognite se družinskim prepričkom.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nekdo bo zasedel v finančne težave in vas prosil za nasvet ali pomoč. Na vas je, da odločate, do kod boste v tem šli.

DVOJKA (od 21. 5. do 21. 6.) Potrudite se, da bodo vaši odnosi s poslovnimi sodelavci dobri. Edino s taktičnostjo boste kaj opravili.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Delo bi kar šlo, če bi bilo pri vas kaj volje dela. Računajte le s svojimi

silami, kajti drugi vam ne bodo pomagali.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Kar se poslovnih zadev tiče, boste danes beležili le uspehe in to tako finančne kot moralne. Ne bo pa tako v ljubezni.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Vse se vam ponuja, le da vi nečete seči po tem. Morda bi se znali gledati tega kdaj kesati. Več pobude, pa bo vse prav.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Pogledajte račune in knjige, da se ne boste nekega dne zbudili, ko bo prepozno. Prijetno srečanje.

SKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.)

KOLESARSTVO

DIRKA «GIRO D'ITALIA»

V dežju in megli zmagal Van Linden

Danes bo na sporedu naporna gorska etapa do Auronza

VERONA, 6. — Današnja etapa od Forte del Marmi do Verone ni prinesla toliko pričakovanega maševanja Eddyja Merckxa po porazu v etapi na kronometer. 224 km dolga etapa je bila zelo smirna, k čemur je pripomoglo tudi zelo slabo vreme, saj je kolesarje stalno spremljal močan dež. Pri spustu s prelaza Cise pa jih je spremljala še gosta megla, tako da je bila vidljivost omejena na deset metrov. Zaradi dežja tudi ni prišlo do hitrih napadov in pobegov pri vožnji na 1089 metrov visoko Ciso. Le Crepaldi in mladi Buffa sta hitreje potegnila dva kilometra pred vrhom in si tako nabrala deset sekund prednosti pred Fuentenjem, Riccomijem, Mercksom in glavniškim, ki je pri spustu na prelazu megle, tako da se ni nihče hotel podati v nevarnost.

V Mantovi, koder je «Giro» šel letos že drugič (prvič v 7. etapi), letos je padel Battaglin, ki je ostal vpleten v skupni padec glavine. Vendar je s pomočjo tovarišev takoj nadoknadil zamujene sekunde, tako da je glavina privzela skupaj do Verone. Tu se je pričel boj za ugodna mesta v ospredju, pri čemer je znova prišlo do padca: med deseterico kolesarjev, ki so se znašli na tleh, je bil znova Battaglin. Petsto metrov pred ciljem so vodili Karstens, De Vlaeminck in Bassi, vendar jih je presenetil Van Linden, ki je nepričakovano sprintal nekaj metrov pred ciljem in si zagotovil etapno zmago.

Jutri čaka kolesarje naporna etapa od Verone do Andala (195 km), ki ima izrazito gorski značaj. Po jutrišnjem pa bodo vozili do Auronza preko prelaza Giau, za kateri je cestno podjetje ANAS zgradilo novo cesto.

Vrstni red na cilju 17. etape:

1. Rik van Linden (Bel.) 6'45"12"
2. Marino Basso (It.)
3. Peter Dierckx (Bel.)
4. Gerber Karstens (Niz.)
5. Franco Ongarato (It.)
6. Pareschini (It.)
7. Molineri (Bel.)
8. Moser F. (It.)
9. Gamberotto (It.)
10. Brentegani (It.)

Skupna lestvica po 17. etapi:

1. Merckx 89.09'18"
2. Giamondi 89.09'18"
3. Battaglin 9'34"
4. Panizza 11'06"
5. Pesarrodona 11'17"
6. Bitossi 12'03"
7. De Vlaeminck 13'10"
8. Lazzano 13'51"
9. Petterson 14'53"
10. Motta 16'15"
11. Ritter 89.20'06"
12. Poggioli 30'20"
13. Galdos 32'37"
14. Fuente 34'32"
15. Kuiper 35'57"

NOGOMET

KATOWICE, 6. — V 5. kvalifikacijski skupini za svetovno nogometno prvenstvo je prišlo do senzacionalnega rezultata: Poljska je gladko premagala Anglijo z 2:0 (1:0) in je temeljito zmanjšala njene možnosti za uvrstitev v finalno skupino. Na lestvici te skupine imata Wales in Anglija po 3 točke, Poljska pa 2, vendar ima ta tekmo manj od ostalih dveh. Poljski se morajo še enkrat srečati z Anglijo in Walesom.

RIM, 6. — Italijanska nogometna reprezentanca se je pričela pripravljati za svetovno nogometno prvenstvo v Braziliji. Skoraj vseh deset igralcev, ki jih je Valcareggi izbral za ta nastop in pa za tekmo z Anglijo, se počuti dobro. Trenerja pa zaskrblja zdravstveno stanje Rive in Morinija, ki nista mogla trenirati. Medtem ko ni število, če bi Cagliarijev napadelec v soboto na Olimpijskem stadionu v Rimu, bi bil izključen nastop Morinija, ki bi v najboljšem primeru lahko nastopil 14. km. proti Angliji. Dobro pa se počuti Rivera, ki se je poškodoval v nedolgi tekmi s Cagliarijem.

NOGOMET

Primorje po zmagi nad Costalungo v finalnem delu poprvenstvene lige

Odličan nastop Brega - Nezaslužen poraz Vesne

MLADINCI

Costalunga — Primorje 1:3

PRIMORJE: Ferfolja, Blažina, Kapun, Segina, Timeus, Streleč, S. in V. Husu, Milič, Verginella, Cernjani.

STRELEČ za Primorje: S. Husu (3-krat).

Primorje si je s to zmago zagotovilo vstop v finalni del tega tekmovanja, kar ima 3 točke nase, koda pred tretjevrsteno ekipo, mora pa odigrati le še zaostalo tekmo za Rosandro. To je doslej največji uspeh mladih Prosečanov, ki so po štirih letih napornega dela le dosegli zastavljeni cilj. V polfinalu se bodo srečali s Cremenčani ali S. Giovannijem, ki si delita prvo in drugo mesto v 13. skupini.

Junak nedeljske tekme je bil Sergij Husu, ki je kar trikrat postal nasprotnikovo mrežo. Tričlanski so sicer povedli prvi, a Prosečani so jim kmalu začeli vračati milo za drago. Sergij Husu je bil pravi tren v peti tržški obrambi. Pred koncem polčasa je remiziral, nato pa je še dvakrat zadell vrata.

Prosečani so nastopili brez Verše in Gabrijele Husuja, ki sta sicer prava stebra ekipe. Zato ima njihova zmaga tem večjo ceno. Po njihovi zmagi na vrhu zopet nastopil Ferfolja, medtem ko je imel Kapun vloga levega branilca. Obrambno vrsto je dobro vodil Segina. Sredina igrišča je igrala spro-

šeno, kar se je poznalo tudi v napadu.

M.K.

NARAJČANIKI

Triestina — Vesna 1:0

TRIESTINA: Tortolo, Pelin, Turcovich, Bisel, Armilli, Dugulin, Bergamano, Pison, Botteri, Sain, Berri.

VESNA: Eva, Svab, Alessio, Tenace, Zuliani, Lanza, Zerial, Sostic, Russignan, Ferluga, Biagi (Kosuta).

SODNIK: Fagnin. KOTI: 5:3.

GLEDALCI: 60.

STRELEČ: Botteri v 60. minuti.

Križani so doživeli v tekmi z močno Triestino nezaslužen poraz. Tričlanski so imeli v svojih vrstah 8 igralcev, ki so nastopali v državnem prvenstvu. «Plavi» pa so igrali v omejeni postavi, vendar so zadovoljili zlasti v obrambi, kjer so bili branilci boljše od tržških napadalcev.

Prvi polčas je potekel v znamenju premoci Tržačanov, ki so sprožili nekaj nevarnih napadov, a vendar Eva je bil vedno na mestu. V d.p. so gostje uredili svoje vrste in so potisnili Triestino v obrambo. Napadali so urejeno, a v odličnih trenutkih jim je zmanjkalo moči. Tržačani so se še sprijaznili z delitvijo točk, ko so v zadnji minuti zaradi napake celotne kriskne obrambe izkoristili edino priložnost, ki se jim je nudila. V kriških vrstah sta najbolje zaigrala Lanza in Zuliani.

Sandor

NAMIZNI TENIS

«Pokal Julijskih Alp»

Tudi Kras in Sokol nastopita na Bledu

Letos se obeta izredno številna udeležba

V soboto in nedeljo bo na Bledu drugi mednarodni namiznoteniški turnir za «Pokal Julijskih Alp», ki ga prireja lokalni odbor namiznoteniških zvez iz Furlanije-Juljske krajine, Koroske in Slovenije. Breme organizacije nosi tokrat NTZS, ki je sklenila, da bo turnir v blejski «Festivni dvorani», to je v turističnem središču, kjer se mrgoli domačin in tujih gostov.

Število udeležencev bo letos mnogo večje kot lani. To ne velja toliko za moške ekipe, ki jih bo 12 (to je prav toliko kot lanske leto), velja pa za posameznike, kjer bo v moški konkurenci nastopilo 100 posameznikov in 40 mladincev. Novost tega turnirja pa predstavlja tekmovalni deklet, kjer se bo v dveh ločenih turnirjih pomerilo 6 ekip in 32 posameznice.

Barve naše dežele bo zastopalo pet društev. V moški konkurenci bodo nastopili Sokol, CUS Trst in tržaški občinski raketarji, v ženski pa Kras, Tržaška Julia bo poslala na Bled dve ekipe, žensko in moško. Žal, nismo se prejeli seznama ostalih nastopajočih in torej ne moremo govoriti o favoritu. Lahko rečemo le, da bo prvo mesto pripadlo po vsej verjetnosti drugi postavi ljubljanske Olimpije, ki je zmagala že lani. Ljubljanci se bodo namreč tudi tokrat predstavili z rezervnimi igralci, ker je njihova najboljša postava premočna za tako konkurenco. Olimpija bo verjetno zmagala tudi v ženski konkurenci, ki bo še šibkejša od moške.

Na tem turnirju bomo videli še eno novost. Prvič se nam bo predstavila mladinska reprezentanca naše dežele, ki se bo v dveh prijateljskih srečanjih spoprijela z reprezentancama sosednjih dežel. Tr-

MLADINSKA PRVENSTVA

Kontovel zopet ni igral. Košarkarska zveza, ki ima sedež v Gorici, se z vodenjem tekmovanja v tej ligi že smeši. Skorajda ni mogoče verjeti, da je prišlo do stanja, ko mora Kontovel tri kola pred koncem odigrati kar tri zaostala srečanja (dvakrat s Cianocolorijem in enkrat s tržaškim Libertasom).

V nedeljo tudi na že odgojeni tekmi Servolana — Ferrovioar ni bilo sodnikov. Nato so na licu mesta našli zaslednega sodnika in v dramatični tekmi je Servolana zmagala s točko razlike (52:51).

Že jutri pa se bosta v 12. kolu tega prvenstva pomerila v derbiju Kontovel in Polet na Kontovelu ob 20. uri. Na papirju so favoriti Openci, toda tudi Kontovelci so v zadnjem času zelo napredovali. IZIDI 11. KOLA: Polet — Ferrovioar 65:50, Servolana — GMT 54:48, Libertas TS — CGI 63:43, Cianocolori — Kontovel n.o.

LESTVICA:

Ferrovioar	11	9	2	839	567	18
Servolana	10	8	2	624	558	16
Polet	11	7	4	745	639	14
GMT	9	5	4	510	467	10
Libertas TS	10	5	5	581	589	10
CGI	11	5	6	559	569	10
Cianocolori	8	0	8	413	581	0
Kontovel	8	0	8	284	529	0

PRIDONJE KOLA (0.6.6.): Kontovel — Polet (jutri ob 20. uri), GMT — Libertas TS, Servolana — Cianocolori, CGI — Ferrovioar.

V zastoletih tekmi 1. moške košarkarske divizije je sinoči Cianocolori premagal Kontovel z 59:40.

TURNIR VDF

Po drugem kolu tega turnirja je Inter 1904 praktično že zmagovalc. Prvi dve kolu sta pokazala, da je slovenska predstavnica izven forme, saj sta le s težavo premagala tudi najslabšo ekipo na tem turnirju.

IZIDI:

1. kolo: Inter 1904 — Bor 62:45, Polet — VDF 48:32
2. kolo: Bor — VDF 53:40, Inter 1904 — Polet 76:43

S to tekmo so začetniki Brega dokazali, da so trenutno v odlični formi. Vsi zaslužijo pohvalo.

Jolo

V Zgoniku je bil v nedeljo tradicionalni moški odbojarski turnir za «Kraški pokal». Nastopile so štiri ekipe. Zmagala je Izola pred Salomtom, Libertasom TS in Krasom. Igralce je na zgoniskem igrišču za spomin ovekovečil na skupni fotografiji tudi fotoreporter M. Magajna

KOŠARKA

TEDENSKI PREGLED

Zakaj prihaja do nepotrebnih zapletov v tekmovanju prve moške divizije?

Jutri zaključek srednješolskega košarkarskega prvenstva

1. MOŠKA DIVIZIJA

Z zmago proti Ferrovioaru, ki vodi na lestvici, so ostali Poletovi igralci sami na 3. mestu. Openci so gotovo odigrali svojo najboljšo tekmo v tem prvenstvu. Priljubimo moji pravi o tem trener Ferrovioarja Pregello: «Poletove ekipe smo se bali že po prvem srečanju. Vedeli smo, da bodo Openci napadali z agresivno obrambo. Na treningih smo se zato na to pripravili. Žal, pa tudi to ni pomagalo. Moji fantje so enostavno zgubili glavo. Priznati moram, da so poletovci igrali zelo dobro.»

Kontovel zopet ni igral. Košarkarska zveza, ki ima sedež v Gorici, se z vodenjem tekmovanja v tej ligi že smeši. Skorajda ni mogoče verjeti, da je prišlo do stanja, ko mora Kontovel tri kola pred koncem odigrati kar tri zaostala srečanja (dvakrat s Cianocolorijem in enkrat s tržaškim Libertasom).

V nedeljo tudi na že odgojeni tekmi Servolana — Ferrovioar ni bilo sodnikov. Nato so na licu mesta našli zaslednega sodnika in v dramatični tekmi je Servolana zmagala s točko razlike (52:51).

Že jutri pa se bosta v 12. kolu tega prvenstva pomerila v derbiju Kontovel in Polet na Kontovelu ob 20. uri. Na papirju so favoriti Openci, toda tudi Kontovelci so v zadnjem času zelo napredovali. IZIDI 11. KOLA: Polet — Ferrovioar 65:50, Servolana — GMT 54:48, Libertas TS — CGI 63:43, Cianocolori — Kontovel n.o.

LESTVICA:

Ferrovioar	11	9	2	839	567	18
Servolana	10	8	2	624	558	16
Polet	11	7	4	745	639	14
GMT	9	5	4	510	467	10
Libertas TS	10	5	5	581	589	10
CGI	11	5	6	559	569	10
Cianocolori	8	0	8	413	581	0
Kontovel	8	0	8	284	529	0

PRIDONJE KOLA (0.6.6.): Kontovel — Polet (jutri ob 20. uri), GMT — Libertas TS, Servolana — Cianocolori, CGI — Ferrovioar.

V zastoletih tekmi 1. moške košarkarske divizije je sinoči Cianocolori premagal Kontovel z 59:40.

TURNIR VDF

Po drugem kolu tega turnirja je Inter 1904 praktično že zmagovalc. Prvi dve kolu sta pokazala, da je slovenska predstavnica izven forme, saj sta le s težavo premagala tudi najslabšo ekipo na tem turnirju.

IZIDI:

1. kolo: Inter 1904 — Bor 62:45, Polet — VDF 48:32
2. kolo: Bor — VDF 53:40, Inter 1904 — Polet 76:43

S to tekmo so začetniki Brega dokazali, da so trenutno v odlični formi. Vsi zaslužijo pohvalo.

Jolo

BOKS

NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Uspešni Romuni

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 6. — Na 20. evropskem prvenstvu v boksu so se danes nadaljevale četrtfinalne borbe, v katerih je do časa, ko poročamo imela največ uspeha reprezentanca Romunije. Od njenih boksarjev se jih je od sedaj uvrstilo pet v polfinale. Jugoslavija, Poljska in Sovjetska zveza imajo po štiri predstavnike v polfinalu. Od Jugoslovancev so se do časa, ko poročamo uvrstili v polfinale Jelisevič, ki je včeraj premagal Rusa Bičkova, in Jovanović, ki je danes v persni kategoriji premagal zahodnega Nemca Wellerja. Tretji predstavnik Jugoslavije, ki je danes nastopil, Popović, je bil premagan s k.o. v drugem krogu. Možnost, da se uvrstita nocoj v polfinale imata še Beneš (polvelter) in Parlov (polteška kategorija).

B. B.

V nedeljo, 10. junija, bo UGG v telovadnici v dolini Korna priredila revijo v umetništem kotalkanju, na kateri bo sodelovalo 110 mladincev, ki so vpisani pri tem društvu.

S. J.

KOTALKANJE

NA DEŽELNEM PRVENSTVU

Polet nepričakovano tretji v Pordenonu

Tako visoko mesto je presenetilo vse poznavalce te panoge — Dobro uvrstitve posameznikov

Preteklo nedeljo se je v Pordenonu zaključilo deželno prvenstvo v umetniškem kotalkanju. Polet, ki je tudi v drugem delu tekmovanja nastopil z nekaterimi tekmovalci, je ponovil uspeh iz prvega dne, tako da je v društvem tekmovanju zasedel odlično tretje mesto, pred Ginnastico Goriziano, italcantierjem iz Trizica in drugimi društvi, ki gojijo to športno zvrst že desetletja.

Prvo mesto je med društvi zasedel Pordenonec, katerega trenerja glavni trener italijanske reprezentance Sebenica. Odlični pogoji, v katerih deluje to društvo (pokrita in odprta kotalkališča) ter izredno veliko število športnikov — kar pomeni tudi največjo možnost selekcije — pač mora dati določene uspehe in je zato prvo mesto prav gotovo zaslužen.

Na drugo mesto se je uvrstil tržaški Ferrovioar, ki si je to mesto priboril predvsem s tekmovalci v drugem delu prvenstva, ko so nastopali tudi člani, ki jih Polet nima.

Tretje mesto Poleta na deželnem prvenstvu je torej uspeh, ki ga ni nihče pričakoval, zlasti če pomislimo, da je Poletov trener Peter Brlec prevzel svoje mesto komaj pred štirinajstimi meseci. Da je pri treningih posvetil vso pozornost vsem kotalkarjem, da so bili treninji dvakrat na teden in so se treninji marsikdaj odvijali v nemogočih okoliščinah, zlasti še v zimskih mesecih. Uspeh pa bi bil prav gotovo še večji, če ne bi zaradi objektivnih razlogov moral odstopiti par Sedmak — Hrovatin, ki je imel vse možnosti, da se bori vsaj za drugo mesto v kategoriji mladinskih dvojic. Dvojica Sedmak-Hrovatin je namreč prišla na vrsto šele po 23. uri, po več kot deseturnem čakanju in zgodilo se je, da je mlademu Sedmaku po prvih obratih postalo nenadoma slabo. Kljub temu pa je hotel s tekmovanjem nadaljevati, a mu je zdravnik to prepovedal.

Na splošno lahko torej rečemo, da je pri vrstnost Poletovih tekmovalcev na deželnem prvenstvu presenetilo vse poznavalce kotalkarskega športa v naši deželi, ki že sedaj preokupujejo skorajšnji spopad med Poletom in Pordenonom v boju za prva mesta. Večjega priznanja Polet pač ne bi mogel dobiti!

Če sedaj pogledamo rezultate drugega dela tekmovanja dobimo naslednjo sliko: Polet je nastopal v treh kategorijah. Med naraščalniki se je Andrej Sedmak uvrstil na drugo mesto, v skupini naraščalcev sta nastopila Maruška Grigič in Cristina Degressi, ki sta zasedli 8. oziroma 13. mesto. V tej skupini se je prijavilo 21 tekmovalcev. Med prvimi deseterimi je bilo kar šest predstavnikov Pordenona. Med naraščalniki je nastopila tudi dvojica Maruška Grigič — Andrej Sedmak, ki se je v precej ostri konkurenci uvrstila na tretje mesto.

Palec, Slavca je zbolelo, da se je komaj premagal. Z vso silo je stisnil zobe, da se je močno ugriznil v jezik. Vendar se ni s ničemer izdal. Še naprej je ostal negiben in noga mu je ohlapno padla na trda tla, ko jo je vojak izpustil.

Kmalu je zavladal mir. Vojaki so odšli in ga pustili, kjer je bil. Počasi se je obrnil in skušal vstati. Preveč krvi je bil izgubil. Moči so ga zapustile. Ze si je mislil, da bi bilo najbolje, da obleži, kjer je. Gotovo bodo prišli partizani ponj. Medtem se bo odpočil in si priboril novih moči.

Bil je mrzel septembrski dan, pripravljalo se je na dež. Okoli njega je bila čistina in pihal je hladen veter. Tu ne sme ostati. Čimprej mora naprej v gozd, kjer se bo laže skrli. Morda se Italijani še enkrat vrnejo. Če bodo med njimi belogardisti, bo prav gotovo kdo streljal na mrtvega.

Po vseh štirih se je plazil proti Tolstemu vrhu nad Babno polico in dalje proti Jermendolu. Za to smer se je odločil, ker bi tako prej prišel do ljudi. Do taborišča odreda nekje na Otrobovcu je bilo za zdravega človeka več ur hoda. Morda bi prej omagal, kot bi se pripiljal do Otrobovca. Bal se je tudi, da ga kdo ne opazi, če bi se umikal, po čistini, ki se razprostira nad Babno polico pod Otrobovcem. Proti Jermendolu pa se je umikal v varno zavetje gozda.

Gol, kot je bil, in ves premočen se je proti večeru pripiljal do edine hiše v Jermendolu. Za pot, ki jo zdrav človek naredi morda v dobri uri, je potreboval 5 do 6 ur. Bil je trden mrak, ko je potkal na okno. Nekdo je prišel gledat, kaj je. Domači so ga spoznali. Ko so videli, v kakšnem stanju je, so se ga ustrašili in prosili, naj gre čimprej dalje od tod. Vsa čas da hodijo mimo belogardisti in vojaki; če ga dobijo pri njih, gotovo ne bodo priznali, ne njemu ne njim, vse bodo pobili in hišo požgali. Dali so mu malo mleka in spodnje hlače, da se je vsaj za silo oblekel. Nič ni pomagal.

(Nadaljevanje sledi)

Dr. Aleksander Gala - Peter Partizanski zdravnik 81.

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Večinoma so vsi poznali skrivne prehode čez takratno državno mejo. Levček pa je razen tega imel na drugi strani množico znanec in prijateljev, ker so mu nekot skrivali konje, ga obveščali o zasledah italijanskih obmejnih organov in podobno. Te zveze so mu sedaj prišle prav kot le kaj. Levčka so v odredu vsi poznali in mu zato občasno zaupali različne naloge onstran meje. Njegova prednost in odločnost v nevarnih položajih mu je pomagala, da ga ni mogla iznenaditi nobena še tako neugodna situacija.

Na bolnico se je navezal po naldjuzju. Nekot se pred vojno, ko je vodil kolono več deset konj čez mejo in so padli v zasedo, je bil ranjen. Strel ga je hudo poškodoval. Zdrabil mu je levo nadiant in komolec. Ostal je invalid, ni mogel več pregibati rok v kolnicu. Razen tega je bolel za kroničnim vnetjem kostnega mozga. Dokler se mu je iz vneta kosti po majem cedil gnoj, je imel mir. Občasno pa se mu je majhna odprtina zaprla in gnoj ni mogel odtekati. Nekaj dni se je tako gnoj nabiral, pričelo ga je močno trgati, dobil je visoko vročino. V teh dneh ni bil sposoben za nobeno delo. Ležal je in se kuhal v vročini do 41 stop. C. Olajšanje je nastopilo šele, ko je gnoj spet prodrl skozi stari kanal in je tako abces splahnel. Nisem imel nobenih zdravil zanj. Antibiotikov takrat še ni bilo.

Zdravil se je sam, odkar je bil ranjen, to se pravi že nekaj let. Najboljše zdravilo je bilo zelenka žganja, ki si jo je vedno pripravil, ko je občutil, da ga bo bolezen spet prevladala. Takrat ko ga je vročina najbolj kuhala, je z dolgimi požirki hitro praznil steklenico. Cel liter močnega žganja je spravl vase, pa ni bil pijan, le omočen je bil, kot je zadrževal. Kmalu za tem je nastopilo olajšanje, gnoj si je poiskal pot in zopet odtekal iz roke. Bolečine so postale. Drugi dan je bil Levček spet pripravljen za nove napore.

Zivljenje v prvi konspirativni bolnici po ofenzivi je kmalu zadobilo svoj ustarjeni tok. Ziveli smo v globoki konspiraciji. Za nas je vedelo le malo ljudi iz štaba Loškega odreda. Se ti so vedeli le, na katerem hribu se nahajamo, niso pa vedeli točnega položaja bolnice.

Nihče iz enote nas ni obiskal. Zvezo z enoto smo vzdrževali sami. Skoraj vsak dan sem hodil v odred, ki je bil vedno nekje okoli Otrobovca. Ostajal sem tam tudi čez noč, kadar moja prisotnost v bolnici ni bila potrebna. Novi bolniki ač ranjeni, ki bi jih bilo treba spraviti v bolnico, so počakali v odredu, ali pa so jih spravili kam na varno, dočler nismo prišli sami ponje.

V vsem času, ko je bila bolnica na Berinščku, to je kake tri tedne, smo imeli le enega težkega ranjenca, Slavca, komandanta 1. bataljona, ki je bil ranjen v borbi na Babni polci. Našjo so ga šele drugi dan po borbi. Ze se je razširil glas, da je padel, vendar ga nikjer niso mogli najti, čeprav so ga iskale patrle povsod okoli Babne police. Bili smo že drugi dan na Berinščku, ko sem zvedel, da je Slavac v taborišču na Otrobovcu. Takoj sem se odpravil ponj.

Bil je hudo ranjen od mine. Po vsem telesu je imel brez števila ran, podobno kot prvič, ko je eksplodirala ročna bomba v taborišču 1. čete na Križni gori in ranila razen njega še dva partizana. Morali so ga nositi vse od Otrobovca do prostora pred bolnico na Berinščku, naprej, še kakih

PO 21 LETIH OD ODOBRITVE ZAKONA SCELBA

Končno procesi proti fašistom

«Ordine nuovo» in «Movimento tradizionalista romano» sta za preiskovalne sodnike fašistični organizaciji Nekdanji podnačelnik policije Catenacci na zaslišanju

RIM, 6. — Dopoldne se je začel proces proti 48 obtožencem ustanovitve razpuščenega fašističnega stranke pod krinko zloglasnega «Ordine Nuovo». To je prvi tovrstni proces, od kar je znani zakon Scelba stopil v veljavo pred 21 leti. Pred sodnike bi se moralo javiti 49 obtožencev iz vse Italije. Dobra polovica jih sploh ni prišla na proces, enega obtoženca pa so morali črtati iz seznama. Gre za Sandra Sacuccija, ki so ga na zadnjih volitvah izvolili v parlament na listi MSI in za katerega bo treba upoštevati za dovoljenje poslanskega zbora. Med obtoženci je tudi ustanovitelj «Ordine Nuovo» Clemente Graziani, ki je leta 1956 zbral skupino misovskih «konstatatorjev» in jih organiziral v čisto fašistično organizacijo.

Med procesom je prišlo tudi do izredov s strani fašističnih poboljšav, ki pa so jih sile javnega reda odločno zatirale. Proces se bo nadaljeval prihodnji petek.

Tudi v Neaplju se je začel podobni proces in sicer proti 50-letnemu Ildu Celli, ki je ustanovil organizacijo «Movimento tradizionalista romano». Tudi njega dolžijo ustanovitve fašistične stranke, česar verjetno ne bo težko dokazati. Cella namreč nosi vedno črno srajko, fašistične značke, sedež njegovega gibanja je preplešan s fašističnimi snopi in tudi med samim procesom je Cella izjavil, da sledi Mussolinijevim «etičnim, moralnim in socialnim vrednotam». Proces se bo nadaljeval 27. junija.

V Reggio Calabria je namestnik državne pravdnika dr. Carbone podpisal se in zapornik nalog proti fašistom zloglasne «Avanguardia Nazionale», ki so pred dnevi na krašnih mladincev. Zapornik nalog proti 25-letnemu študentu Giuseppe Faldu se pridružuje drugim sedmim in predvideva izredno hude obtožbe: od poskusa umora do nedovoljene posesti orožja.

V Turinu bi se moral v kratkem začeti proces proti fašistu Salvatore Franci, ki je lani poletni organiziral vojaško taborišče za urjenje pretepačev «Avanguardia Nazionale». Danes pa je predložil sodnji prošnjo za spremembo preiskovalnega sodnika. Po njegovem mnenju je namreč dr. Violante, ki je do sedaj vodil preiskavo, vse preveč «demokratsko usmerjen».

V Rimu je misovski novinar Guido Paglia tožil «Panorama», ki je o njem pisal, da so ga večkrat prijavi zaradi napadov, pretepov,

ba. Ravno ta analiza bi lahko takoj dokazala, da je Valpreda nedolžen, ker so torbo prodali v Padovi. Catenacci pa ni obvestil sodnikov in tako je anarhist Valpreda moral presedeti v zaporu dobri dve leti.

V Pulju ukradli Apolonovo glavo

PULJ, 6. — Neznanci so ukradli iz Avgustovega templja v Pulju marmornato glavo Apolona. Glava iz belega marmora je visoka samo 27 cm in je verjetno iz prvega ali drugega stoletja po Kr. Njena umetniška vrednost je izredno velika, sicer pa je težko, da jo bodo tatovi lahko prodali.

PO 17 DNEH OD UGRABITVE

Nestrpno pričakovanje Mirkove osvoboditve

Krožila je vest, da je mali šolar že doma - Oče je obljubil gostijo za novinarje za Mirkom na častnem mestu

BERGAMO, 6. — Zagotavljam vam, da Mirkova še niso osvobodili in da ga ni ne v četovi restavraciji «Mariani» ne kjerkoli drugje. Ta izjava namestnika državnega pravdnika dr. Battaglia daje jasno slutiti, kakšno je razpoloženje med preiskovalci in sploh med vsemi tistimi, katerim je usoda malega Mirka Panattonija pri srcu: osvoboditev Mirka in njegov povratak v družino je stvar nekaj ur ali največ dni. Si- noči se je celo razširila vest, da so Mirkova osvobodili in tako so fotografirali in objavili dobesedno navljali pred vilo Panattonijevih.

Mirka žal ni bilo, vsem pa je bilo jasno, da so stari in drugi sorodniki pri pomirjen. Na njihovih obrazih ni več iste strahotne živčne napetosti, v katero jih je vrgla nenapeta ugrabitev. Oče malega Mirka je celo povabil vse novinarje in fotografirali na večerjo, takoj po osvoboditvi sina in ravno Mirko naj bi sedel na častnem mestu velikega omlaza.

Seveda pa strah še ni popolnoma popustil. Odr. Tremaglia, ki zastopa družino Panattoni, je dejal, da je vse mesto na robu obupa, saj nestrpno pričakuje rešitve že 17 dni. Tudi v tem trenutku ne preostaja drugega, kot mirno čakati na prihodnje dejanje ugrabiteljev, ki bi morali biti po vsej logiki, tudi kriminalni, osvoboditvi Mirka.

Do te pa lahko pride komaj čez nekaj dni, ker bodo ugrabitelji verjetno poskrbeli, da izbrisejo za seboj vse sledi in zlasti, da spravijo na varno odkupnino, ki naj bi presegla milijonov. V bistvu pa se niti v logiki ugrabiteljev ne izplača umoriti Mirka potem ko so prejeli denar. V primeru da bi jih potem odkrili bi bila cena previsoka in se jim bolj izplača skrbno zabrisati in zamaskirati sledi. Za to morajo verjetno tudi poskrbeti, da fantek pozabi kraj, kjer je preostal 17 dni ujetništva. In to terja časa.

Tistega časa, ki se dobesedno vleče in ki ga ni nikoli konec za družino, za prijatelje, pa tudi za vso javnost, ki je od prvega trenutka sledila ugrabitvi malega Mirka z veliko občutenostjo.

V Nevadi jedrska podzemna eksplozija

NEW YORK, 6. — Davi ob 6. uri (po newyorškem času) je ameriška komisija za atomsko energijo opravila jedrske podzemsko eksplozijo tipa «E».

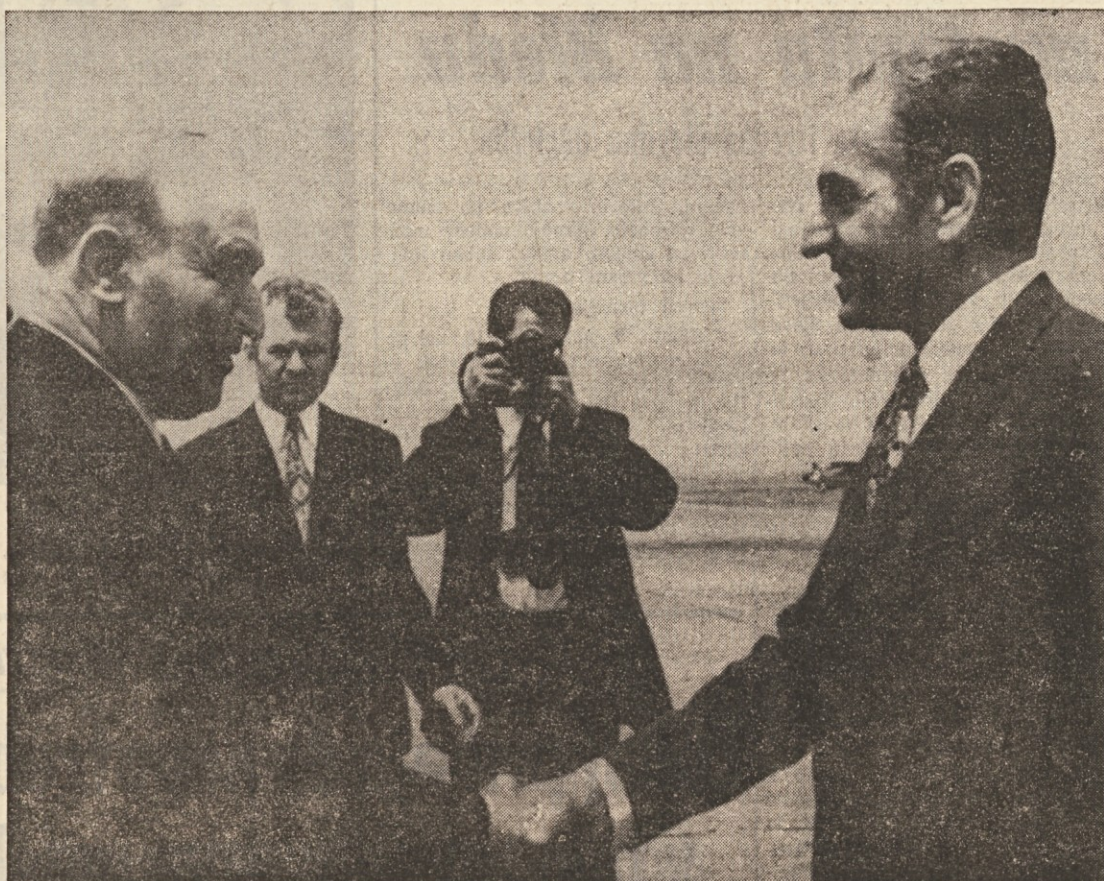
Eksplozija so opravili v Nevadi, in sicer blizu kraja Pahute Mesa v globini okoli 1.000 m. Jedrski naboj so namestili v tunel iz kovine. Eksplozija so povzročili z radijskimi impulzi postaje, ki je bila oddaljena kakih 40 km.

Strokovnjaki pravijo, da je eksplozija združila v prah mnogo ton skal, a na površju je dvignila zemeljsko skorjo za kak meter. Praga- lah eksplozija ni povzročila atomskega onesnaženja zraka. Moč eksplozije je bila sile 200 tisoč tonami in enim megatonom trotila. Visoke stavbe v Las Vegasu so se zaradi eksplozije nekoliko zmajale.

Poskus v Nevadi je šesti te vrste v letošnjem letu.

Nova veljaka v Nixonovi upravi

WASHINGTON, 6. — Predsednik Nixon je danes imenoval bivšega tajnika za obrambo Melvina Lairda za svojega osebnega svetovalca za notranje zadeve. Novi ame-

Iranski šah Reza Pahlavi je prispel na Bolgarsko, kjer ga je sprejel na letališču v Sofiji predsednik republike Todor Živkov

Aretiran ugrabitelj industrije Toriellija

MILAN, 6. — Preiskovalci so to noč aretirali mizarja Angela Carlessija iz Brugheria pri Milanu. Obtožili so ga ugrabitve industrije iz Vigevana Piera Toriellija.

Toriellija so ugrabili 18. decembra lani pozno zvečer in so ga osvobodili komaj po 51 dneh ujetništva in po odplačilu astronomske odkupnine ene milijarde 250 milijonov lir. To je najvišja odkupnina, kar so jih kdaj odplačali v Italiji za osvoboditev ugrabljenih osebe.

Kmalu po osvoboditvi Toriellija so preiskovalci aretirali štiri osebe, dva moška in dve ženski, ki so jih morali v kratkem izpustiti na svobodo zaradi pomanjkanja dokazov. Preteklo noč pa so karabinjerji aretirali Carlessija pod obtožbo, da je sodeloval pri ugrabitvi in da je tudi pomagal pri dolgem ujetništvu Toriellija. Preiskovalni sodnik dr. Turrone iz Milana je podpisal zaporni nalog in tudi nalog za stanovanjski pregled. V stanovanju aretiranca so preiskovalci dobili veliko materiala, a katerim pa se ne ve, ali so dokazi o Carlessijevi krivdi. Domnevajo, da gre tudi za denar, vsakekar je preiskovalni sodnik omejil na zelo megle odgovore: «Našli smo zelo veliko zanimivega materiala in na naj vam zastojuje», je dejal novinarjem.

ZMANJŠANO ŠTEVILO ŽRTEV V GOUSSAINVILLU

13 mrtvih končni obračun padca «tupoljeva 144»

Številni «šakali» med ruševinami - Še vedno iščejo magnetofonski trak pogovorov med pilotom in letališčem

PARIZ, 6. — Ze spet se je zmanjšalo število žrtev tragedije eksplozije sovjetskega letala «tupoljev 144». Po prvih vesteh naj bi bilo mrtvih vsaj 30 prebivalcev mesteca Goussainville, na katerega so padle razbitine orjaškega 180 tonskega potniškega letala. V naslednjih urah pa so ugotovili, da mnoge osebe, za katere so v prvem trenutku mislili, da so umrle pod ruševinami, so v resnici bile na izletih ali po opravkih. Tako so izdali uradno vest, da je v Goussainvillu umrlo 8 oseb ter 6 članov posadke.

Danes pa so malo pred pokopom trupel nesrečnih prebivalcev malega mesteca blizu pariškega letališča Le Bourget dogazili, da je žrtev še manj. V laboratoriju za legalno medicino so ugotovili, da so po mrtvi smatrali za posmrtno ostanke dveh oseb, kar je ostalo od neke deklice, ki jo je razbitina letala dobesedno razklala na dveje. Medtem ko bodo v prihodnjih urah pokopali mrtve Francozce, bodo komaj jutri poslali v Sovjetsko zvezo zgoznela trupla pilota letala in ostalih pet oseb, ki so bile v letalu, ko je to padlo in eksplodiralo.

V Goussainvillu ima policija veliko opravka, da odganja «šakale», ki skušajo kraditi v zapuščenih hišah. Podrtih ali poškodovanih hiš slipe je dosti in njihovi stanovanjci so se morali seveda odseliti. Več ljudi se skuša prikristi do ruševin, da bi jih pokradli, kar jim pride pod roko. Sinoci je morala policija skupino «šakalov», ponorci pa so tudi streljali, da bi jih odgnali. Danes so uvedli varnostni pas, skozi katerega pustijo samo tiste, ki z dokumenti lahko dokažejo, da bivajo na opustošenem področju.

Prejšnjo noč so prepeleli v letališče Le Bourget vse razbitine letala. Odkrili so tudi «črno škaflo», v kateri so posneti vsi podatki poleta in ko izredno strojna za preiskavo o vzrokih nesreče, ki so jo uvedli že v nedeljo popoldne. «Črno škaflo», ki je v

resnici orazna krogla, je odkril na strehi svoje hiše Jean-Baptiste Cellier in jo je takoj izročil preiskovalcem. V škafli pa ni bilo magnetofonskega traku, na katerem je bil posnet pogovor med pilotom in nadzornim stolpom letališča. Verjetno se je trak odtrgal med padcem in se je izgubil med številnimi razbitinami in ruševinami. Zaradi njegovega zelo velikega pomena za preiskavo pa so policisti začeli s skrbnim pregledom vseh treh kvadratnih kilometrov, po katerih so se porazgubile razbitine tupoljeva 144.

Poleg preiskave mešane sovjetsko - francoske komisije, v kateri je tudi sin Aleksandra Nikolajeviča Tupoljeva, so uvedli preiskavo o tragedijem padcu letala tudi v Sovjetski zvezi. Načeljuje ji Leonid Smirnov, eden izmed devetih podpredsednikov ministrskega sveta. V sovjetskih krogih so popolnoma izključili možnost, da je nesrečo povzročil atentat. Neki «odbor za osvoboditev Rudolfa Hessa», zadnjega nacističnega zločinca v zavezniškem zaporu Spandau, si je namreč lastil odgovornost za nesrečo, kot povračilo sovjetskemu sklepu, da ne pristane na osvoboditev Hessa.

Dva mrtva pri Pordenonu

PORDENON, 6. — Dva mrtva in trije ranjeni so žrtve tragedije prometne nesreče, ki se je pripetila danes pri Pordenonu. V avtomobilu, ki ga je sofaril 61-letni Oscar Mozzoni, so se vozile še štiri osebe. Iz neznanega razloga je voznik izgubil nadzorstvo in avto je treščil v obcestno drevo. Na mestu sta umrli voznik in 75-letna Teresa Bartolini, ki je sedela ob njem.

Na zadnjem sedehu pa so sedeli Mozzonova 42-letna žena Matilde in sina Walter star 20 let in Alvaro star 14 let. Slednjega so sprejeli v videmsko bolnišnico s pridržano prognozo, medtem ko sta se ostala dva samo laže poškodovala.

PO SPORAZUMU MED OPEP IN PETROLEJSKIMI TRUSTI

Zvišanje cen petroleja v državah s šibko valuto

Pomembna zmaga držav z ležišči nafte - Kdaj direktna pogajanja med potrošniki in proizvajalci?

Prejšnji petek ponoči je bil podpisan v Zenevi sporazum med organizacijo držav, ki izvažajo petrolej (OPEP) ter velikimi mednarodnimi petrolejskimi družbami. Sporazum je posledica velikega mednarodnega potresa, ki se je začel v ZDA, se razširil po vsem svetu ter ustvaril novo ravnotežje med raznimi valutami. Po novem sporazumu bodo države, ki proizvajajo petrolej, prejemale 11,9 odst. več za prodajo tega svojega naravnega bogastva. V resnici odpade 5,8 odst. že na račun izvajanja sporazuma v januarju leta 1972.

Ali bo povišanje cene surovega petroleja vplivalo na podražitev bencina in drugih naftnih derivatov na svetovnem trgu? Predstavniki organizacije OPEP menijo, da bi se to ne smelo zgoditi.

V tej zvezi je ugledni francoski časopis «Le monde» objavil članek, ki ga v naslednjih odstavkih

posnemamo. Sporazum, ki so ga podpisale s soboto, 2. junija zjutraj predstavniki organizacije držav, ki izvažajo petrolej (OPEP) in velikih mednarodnih družb, pomeni brez dvoma nov uspeh držav proizvajalk. Da bi se prepirali o tem, je dovolj, da ponovno preučimo stališča obeh strank potem, ko so se začela pogajanja o zvišanju cene petroleja, po devalvaciji dolarja, v aprilu letos v Kairu.

Družbe, ki so se s težavo sprijaznile z zamisljo o ponovnih pogovorih so vedno trdile, da bi se hotele držati ženevskega sporazuma iz januarja 1972, ki je bil sprejet po prvi devalvaciji dolarja.

Države proizvajalke pa so menile, da je tisti sporazum zastarel, ker ne bi njegovo izvajanje omogočilo kompenzacije izgube na dohodkih teh držav prav zato, ker imajo v svojih monetarnih rez-

vah v bistvu samo ameriško valuto. Zdelo se je, da jim številke dajejo prav: ker je dolar izgubil 10 od sto svoje vrednosti v odnosu z zlatom ter še več v odnosu do zahodnih valut, ki so postale «polzece», bi bilo čudno, če ne bi izvajanje ženevskega sporazuma omogočilo zvišanje cene surovega proizvoda za več kot 6 od sto! OPEP je torej zahteval zvišanje, ki bi bilo vsaj enako devalvaciji dolarja in nadalje še ureditev teh vprašanj v primeru ponovnih monetarnih manipulacij, tudi če bi šlo za «polzece» valute...

V resnici ne bodo družbe prav nič izgubile, če se bodo cene petroleja zvišale, ker bodo zvrnile to zvišanje na potrošnike: te družbe so namreč v določeni meri objektivne zavamec držav proizvajalk. Tiste države pa, se pravi potrošnice, ki so najbolj zainteresirane zaradi zvišanja, bodo igrale še vedno vlogo gledalcev, ker se ne morejo, ali nečejo sporazumeti, da bi tako vplivale pri petrolejskih pogajanjih. ZDA pa ne skrivajo na drugi strani svoje želje, da bi se cene petroleja hitro zvišale, tako da bi mogle ovrednotiti svoje lastne petrolejske vire in da bi že takoj napravilo kraj pomanjkanju petrolejskih proizvodov, ki se je pojavilo v državi... mogoče tudi zato, da bi omogočile večje dobičke velikih družb, ki so v glavnem ameriške.

Evropa in Japonska, ki uvažata skoraj večino svojega petroleja, nimata enakih interesov, vendar pa jih verjetno zvišanje cen surovega petroleja ne bo prizadelo. Prižade bodo države katerih valuta je šibka: ZDA in dolarsko področje ter v manjši meri Velika Britanija in cona funta šterlinga, kjer bodo cene petrolejskih proizvodov občutno narasle.

Novi ženevski sporazum pa je v resnici le nekakšna etapa. Dobena dvoma ni, da se bo hitro višanje cen petroleja nadaljevalo še več let, verjetno z drugačnimi motivacijami. Mnoge države proizvajalke pa menijo, da bo njihov direktni poseg v izkoriščanje njihovih lastnih naravnih bogastev pripeljalo do tega, da bodo same določile cene petroleja, ne da bi se morale pogajati z družbami, ki bodo na ta način postale čisto navadne ponudnice storitev. Njihovi normalni sobesedniki ne bodo več petrolejski trusti, pač pa predstavniki potrošnikov. Kdo pa bodo ti? Države, ali odkupne skupine, ki jih bo treba šele ustvariti?

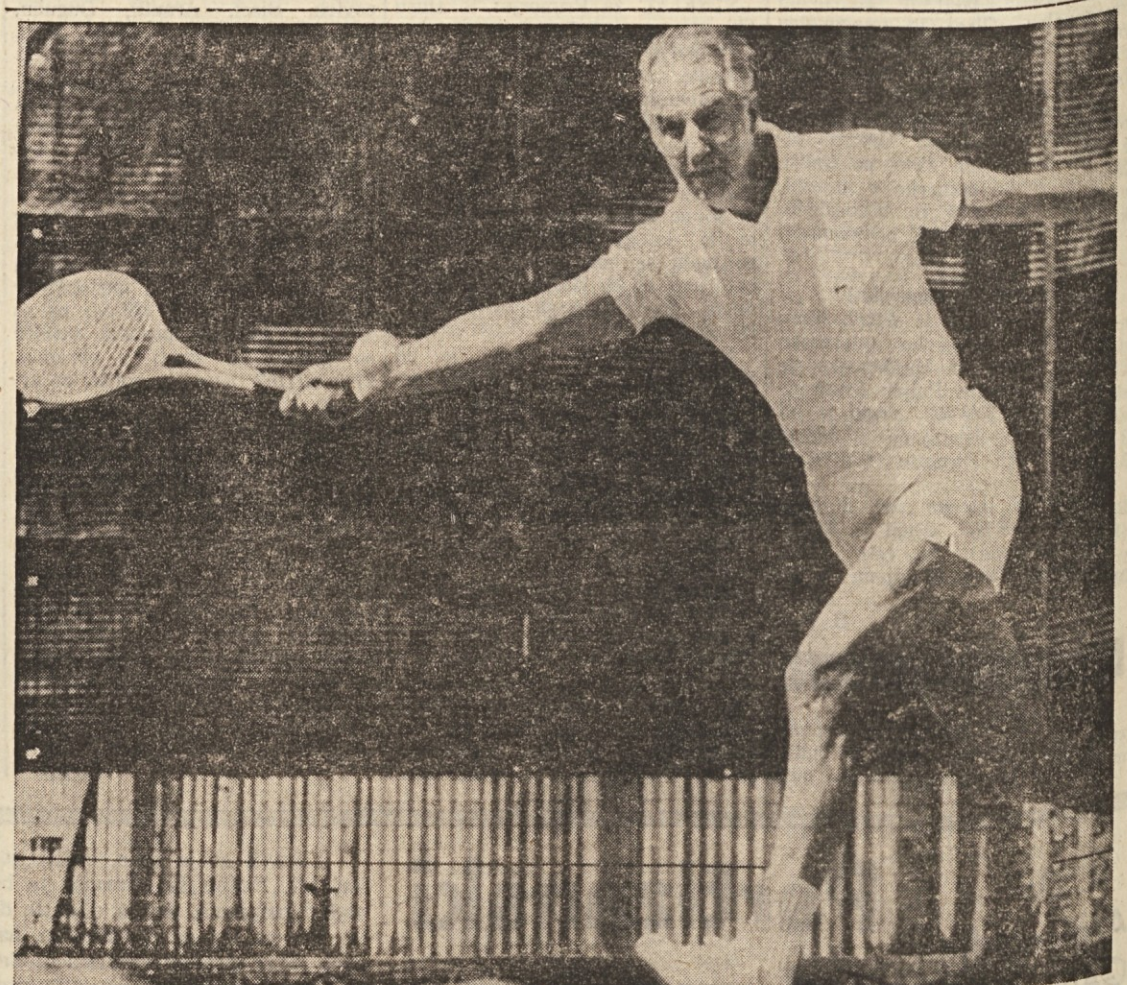
Če bi se Amerikancem posrečilo, da sprožijo krilo s sončnimi celicami, bi zagotovili dobavo električne energije za vse razdožbe predvidenih raziskav v vesolju. Poleg sedanjih odprav, ki bi morala ostati v vesolju 28 dni, predvidevajo še nadaljnjih 56 dni za vsako od drugih dveh odprav.

Uspeh bi potrdil tudi možnost, da človek opravlja v vesolju za pletena popravila okvar na strojih.

Charles Conrad se je že pripravil na svoj «vesoljski sprehod» drugim tudi s tem, da je pripravil s petimi palicami iz aluminija 12 metrov dolg držaj, ki mu bo omogočil dostop do tistega dela «skylaba», kjer je vgrajeno krilo s sončnimi celicami. Odločen poskus sprostitev energetske aparata se bo začel jutri ob 18.37 po srednjeevropskem času. V tistem trenutku bosta Conrad in Kervin odprla vrata, ki neoprodušno zapirajo vhod v vesoljsko ladjo. Opremljena bosta seveda z aparati za dihanje, ker zunaj vesoljske ladje ni zraka.

Kervin bo ostal pri vratih, Conrad pa se bo, oprimejoč se ob aluminijasti držaj, podal do sončnega krila. Zdi se, da je odprtje tega krila nemogočilo aluminijasti držaj, ki je širok centimeter in pol. Kozmonavt bo moral prerazeti ta trak ter nato navezati na zunanji del krila vrvi, ki jo bo z drugim koncem privezal ob trup vesoljske ladje. Nato se bo moral z ramo upreti v vrvi ter se počasi dvigniti. Pri tem opravilu bo moral uporabiti silo, ki znaša okoli 50 kg. Če bo šlo vse po sreči, se bo krilo sprostilo ter se počasi pomikalo navzven. Šele tedaj bodo sončne celice začele delovati in polniti akumulatore, ki so sedaj dokaj prazni. Po Schweic kartovem mnenju bi ta operacija utegnila trajati 4 ure, toda Conrad bi jo mogoče lahko skril na samo dve uri.

Glede uspeha operacije same vladajo različna mnenja. Schweickart pravi, da obstaja 80 odst. možnosti, da bi pobuda uspela.

Medtem ko afera Watergate dobiva tak obseg, da ogroža celo samega predsednika Nixona, se njegov namestnik Spiro Agnew ukvarja z igranjem tenisa

ZA ZABAVO IN ZA FILMANJE

Strahovit umor dečka v Venezueli

Umorili so ga, da bi lahko vrteli prizor «črne magije»

CARACAS, 6. — Tri mesece po ugrabitvi 14-letnega Carlosa Vincenteja Vegasa Perezja, sina enega izmed najbolj priznanih venezuelskih arhitektov, je končno priplaval na dan vsa resnica. Gre za grozoten umor, ki so ga pripravili v visoki buržojski družbi, da bi se tako pozabavali in vrteli ob sceni umora dečka... film.

Truplo malega Carlosa so našli kmalu potem, ko je oče odplačal skoro 20 milijonov lir odkupnine. Po mnenju policije so dečka umorili še preden so dobili odkupni-

no in verjetno so ga prisilili, da je zaužil mamila.

Po daljši preiskavi so prišli na sled trem manekenkam, ki so priznale, da jim je režiser Julio Neri predlagal, naj se udeležijo filma o «črni magiji». Nekemu drugemu igralcu je režiser predlagal, da bi se udeležil magičnega obreda, pri katerem bi zaklali petelina. Več mlajših oseb iz najboljših družin Caracasa pa se je udeležilo snemanja filma, med katerim so uživali velike količine mamila, izvajali magične in spolne obrede in klali živali, da bi se pomazali z njihovo krvjo.

Ni pa jim zadostovalo: sklenili so, da je treba odigrati pravo «črno magijo». Zato so skrbno pripravili ugrabitev Carlosa, da bi ga umorili ob zaključku dolge scene. Obenem pa so izkoristili priliko, da so se dokopali do denarja za finansiranje filma. Ko so dobili Carlosa v roke, so ga takoj «pripravili» za obred: s silo so mu dali mamila, nakar so ga na grozoten način mučili in umorili, se- zina.

veda pred filmskimi kamerami. Film so res dokončali, ko pa je resnica priplavala na površje, ga je režiser zažgal, nakar je zbežal iz Venezuele in se verjetno za- tekel v ZDA. Sedaj ga aktivno išče Interpol, medtem ko venezuelska policija skuša odkriti, kje so film razvili, da bi tako imela vsaj kopijo strahovitega prizora. Obenem iščejo ostale krivce, do katerih pa se bodo verjetno zelo težko dokopali, ker so sinovi najuglednejših in najvplivnejših venezuelskih dru-